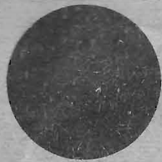
σοσιαλιστικη

αν δεν καω εγω
αν δεν καης εσυ
αν δεν καουμε εμεις
πως θα γενουνε
τα σκοταδια λαμψη;

εκφραση

δεκεβρης 1974 δευτερη περιοδος αριθμος φυλλου 2

Ἡ Ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀγωνιστὴ Ἡγέτη

Ἑλληνικὲ Κυπριακὲ λαέ,

...Εἶμαι ὁ Μακάριος. Εἶμαι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον σὺ ἐξέλεξες γιὰ νὰ εἶμαι ἡγέτης σου. Δὲν εἶμαι νεκρὸς ὅπως ἡ Χούντα τῶν Ἀθηνῶν καὶ οἱ ἐδῶ ἐκπρόσωποί της θὰ ἤθελαν. Εἶμαι ζωντανὸς καὶ εἶμαι μαζί σου συναγωνιστὴς καὶ σημαιοφόρος στὸν κοινὸν ἀγῶνα.

...Ἑλληνικὲ Κυπριακὲ λαέ, ἡ Χούντα ἀπεφάσισε νὰ καταστρέψη τὴν Κύπρο, νὰ τὴν διχοτομήση. Ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ κατορθώση. Πρόβαλε παντοιοτρόπως ἀντίστασιν στὴν Χούντα. Μὴ φοβηθῇς. Διαδήλωσε τὴ θέληση καὶ τὴν ἀπόφασή σου νὰ ἀντισταθῇς καὶ νὰ ἀγωνιστῇς. Ἐνταχθῆτε ὅλοι στὶς νόμιμες δυνάμεις τοῦ κράτους. Ἡ Χούντα δὲν θὰ περάση!

Μ' αὐτὸ τὸ μήνυμα ὁ ἀγωνιστὴς ἡγέτης τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἐγκαινίασε στὶς δεκαπέντε τοῦ Ἰούλη τὴν νέα φάση τοῦ ἀγῶνα ἐνάντια στὸν φασισμό, ἐνάντια στὴ διχοτόμηση, ἐνάντια στὴν ἰμπεριαλιστικὴ ἐπίθεση.

Μπροστὰ σὲ τοῦτο τὸ μήνυμα ὁ Κυπριακὸς λαὸς ἀνέλαβε τὶς εὐθύνες καὶ ἀντιστάθηκε στὸ πραξικόπημα, ἀντιστάθηκε στὴ Τουρκικὴ εἰσβολή, ἀντιστάθηκε στὴν προσπάθεια νομιμοποίησης τοῦ πραξικοπήματος. Στάθηκε μὲ θάρρος μπροστὰ στὰ τάνκς τοῦ πραξικοπήματος, πολέμησε παλληκαρίσια τοὺς Τούρκους εἰσβολεῖς καὶ ἀφαίρεσε κάθε δικαίωμα ἐκπροσώπησής του ἀπ' αὐτοὺς ποὺ θέλησαν νὰ ξεπουλήσουν αὐτὸ ποὺ δὲν τοὺς ἀνῆκε.

Πιστὸς στὴν ὑπόσχεσή του νὰ εἶναι σημαιοφόρος στὸν κοινὸ ἀγῶνα ὁ πρόεδρος Μακάριος δούλεψε σκληρὰ γιὰ τὴ Κύπρο ὅπου κι' ἂν βρέθηκε αὐτοὺς τοὺς τέσσερεις μῆνες τῆς δοκιμασίας καὶ τῆς ἀβεβαιότητας.

Σ' αὐὸ τὸ διάστημα ὑπῆρξαν αὐτοὶ ποὺ ἔκαμαν τὸ πᾶν γιὰ ν' ἀποτρέψουν τὴν ἐπάνοδό του, γιὰ ν' ἀποκεφαλίσουν τὸ λαό, νὰ στερήσουν τὸ δικαίωμα τοῦ λαοῦ ν' ἀγωνιστῇ γιὰ τὴ σωτηρία του. Ὑπῆρξαν αὐτοὶ ποὺ θέλησαν νὰ φιμώσουν τὸ λαὸ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ὁδηγήσουν τὴ Κύπρο στὴν «ἀναπόφευκτη» διχοτόμηση.

Καμμιὰ ὅμως δύναμη δὲν μπόρεσε νὰ σταματήση τὴν ἔκφραση τῆς λαϊκῆς θέλησης. Κανένας δὲ μπόρεσε οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ ἀνακόψη τὴν ἀγωνιστικὴ πορεία τῆς Κύπρου. Ἡ ὥρα τῆς ἐπιστροφῆς ἔφτασε. Αὐτὴ τὴν ὥρα ὁ ἀγώνας τῆς Κύπρου παίρνει νέες διαστάσεις καὶ κορυφώνει τὶς ὑποχρεώσεις τοῦ Λαοῦ καὶ τῆς ἡγεσίας του. Γίνεται ἀγώνας σκληρός, μακροχρόνιος, ἀγώνας ἐπιβίωσης.

Κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προδώση αὐτὸ τὸν ἀγώνα. Σ' αὐτὸ τὸν ἀγώνα ἔχουν θέση ὅλοι οἱ Κύπριοι πατριῶτες, ὅλοι ὅσοι ἔχουν θέληση ν' ἀγωνιστοῦν. Σὲ καμμιὰ ὅμως περίπτωση δὲ πρέπει νὰ γίνεται σύγχιση μεταξὺ ἑνότητας καὶ ἐπιβίωσης τοῦ πραξικοπήματος. Προϋπόθεση γιὰ τὴν σωτηρία τῆς Κύπρου εἶναι ἡ πραγματικὴ ἑνότητα τοῦ λαοῦ, ἡ ἐξάλειψη κάθε παράνομης δράσης, ἡ ἀπομόνωση αὐτῶν ποὺ πούλησαν καὶ εἶναι ἕτοιμοι νὰ ξαναπουλήσουν τὴν Κυπριακὴ ὑπόθεση. Προϋπόθεση ἀκόμα εἶναι ἡ σωστὴ οἰκονομικὴ πολιτική, ἔτσι ποὺ νὰ ἐξασφαλιστῇ ἡ φυσικὴ ἐπιβίωση τῶν Κυπρίων ἀγωνιστῶν, νὰ ἀποτραπῇ ἡ μαζικὴ μετανάστευση νὰ ἀποκλειστῇ ἡ κερδοσκοπία καὶ ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ κυπριακοῦ μόχθου.

Στὴν πορεία τοῦ ἀγῶνα πρέπει νὰ χρησιμοποιήσουμε κάθε ὅπλο ποὺ μᾶς προσφέρεται. Ἡ διακήρυξη τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἀποτελεῖ τὴν ραχοκοκκαλιὰ αὐτῆς τῆς πορείας. Γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς διακήρυξης πρέπει ν' ἀξιοποιήσουμε τὴ διεθνῆ συμπαράσταση, πρέπει νὰ βροῦμε τοὺς φυσικούς μας συμμάχους καὶ πρέπει νὰ τοὺς δείξουμε πὼς ἡ Κυπριακὴ ὑπόθεση εἶναι καὶ δική τους ὑπόθεση, πὼς ὁ χαμὸς τῆς Κύπρου θ' ἀποτρέψη ὀπισθοδρόμηση τοῦ ἀντιϊμπεριαλιστικοῦ ἀγῶνα. Τέτοιοι σύμμαχοι ὑπάρχουν πολλοί. Θὰ τοὺς βροῦμε μέσα στοὺς Ἀδέσμευτους, μέσα στὶς Σοσιαλιστικὲς χῶρες, μέσα στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη. Πάνω ἀπ' ἀπ' ὅλα μέσα στὸν Ἑλληνικὸ λαό. Ὅμως πρέπει νὰ ξέρουμε πὼς ἐμεῖς θὰ κρατήσουμε τὸ βάρος τῆς πρώτης γραμμῆς, δικές μας θἆναι οἱ μεγάλες θυσίες, σὲ μᾶς πέφτει ἡ ὑποχρέωση τῆς δικαίωσης τοῦ ἀγώνα τῶν πρώτων νεκρῶν.

Ὁ Μακάριος ἐπιστρέφει. Ἐπιστρέφει μὲ ἕνα μήνυμα ἀγῶνα. Ἕνα μήνυμα ὑπομονῆς καὶ ἀποφασιστικότητας:

...Ὡς πρὸς τὴν Κύπρον, δὲν γνωρίζω ποῖαι θὰ εἶναι αἱ ἐξελίξεις καὶ ὁ ἐπίλογος τῆς τραγωδίας της. Γνωρίζω μόνον ὅτι σκληρὸς θὰ εἶναι ὁ ἀγών. Καὶ ἀπαιτεῖ ὑπομονήν, ἐπιμονήν, θάρρος καὶ ἐγκαρτέρησιν.

...Ἐπιστρέφων κατὰ λαϊκὴν ἐπιθυμίαν καὶ ἀπαίτησιν εἰς τὴν μαρτυρικὴν Κύπρον θὰ ἐργασθῶ πρωτίστως διὰ τὴν ἑνότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ. Δὲν ἐπιθυμῶ ἀνάξεσιν πληγῶν τοῦ παρελθόντος. Καὶ τὴν χεῖρα θὰ ἔχω τεταμένην μετὰ κλάδου ἐλαίας. Ἐλαίας κλάδον προσφέρω καὶ πρὸς τοὺς συνοίκους Τούρκους. Ἀρνοῦμαι ὅμως νὰ προσφέρω γῆ καὶ ὕδωρ, σύμβολα ταπεινώσεως καὶ ὑποταγῆς.

ημερολογιο

● Ὁ κ. Μετριοπαθὴς χτύπησε ξανά. Τόνισαν οἱ ἄνθρωποι πὼς μόνο ἑκατὸν σαράντα καθίσματα διαθέτει ἡ «Ἀργὼ» καὶ ὅμως δὲν ἀπέφυγαν αὐτὸ ποὺ φοβόντουσαν. Τὸ νὰ καταφέρει κανεὶς νὰ μπῆ στὴ γκαλερὺ σήμαινε ἕνα ἀπὸ δυὸ πράγματα. Εἴτε θἄπρεπε νὰ ἔχει τὶς εἰδικὲς ἐκεῖνες σχέσεις ποὺ θ' ἀποτελοῦσαν τὸ διαβατήριο γιὰ εἴσοδο εἴτε νὰ παραβλέψει τὸ χάσιμο μιᾶς κάποιας ἀξιοπρέπειας. Ὁ κόσμος ἤθελε ν' ἀκούση τὸν κ. προεδρεύοντα, ἤθελε νἆναι μάρτυρας τῶν ὅσων θἄλεγε. Ὅμως οἱ σκηνὲς στὴν εἴσοδο τῆς γκαλερὺ λίγο διέφεραν ἀπὸ τὶς σκηνὲς στὴν εἴσοδο ἑνὸς ποδοσφαιρικοῦ ντέρμπυ. Ἔφυγε ὁ κόσμος. Καὶ ὁ κ. προεδρεύων μίλησε. Καὶ εἶπε κάτι γιὰ γεωγραφικὴ ὁμοσπονδία κάτι γιὰ τὸ τί δὲν πρόκειται νὰ δεχτοῦν οἱ Τοῦρκοι, κάτι γιὰ τὸ τί ἐπιδιώκουν οἱ Τοῦρκοι καὶ τί πρέπει ἐμεῖς νὰ δεχτοῦμε «ρεαλιστικά». Ἐκεῖνο ποὺ δὲν εἶπε εἶναι τὸ ἂν ὑπάρχουν τρόποι γιὰ ν' ἀνατρέψουμε αὐτὲς τὶς ἐπιδιώξεις ἢ γιὰ τὸ τί πρέπει νὰ κάμουμε γιὰ νὰ δημιουργήσουμε προϋποθέσεις ἀγῶνα γιὰ νὰ πετύχουμε τουλάχιστο μιὰ βιώσιμη λύση. Δὲν εἶπε φυσικὰ τίποτε γιὰ «τὴν ἀποκοπὴ τοῦ σάπιου ποδιοῦ τοῦ ἀσθενοῦς». Αὐτὸ θἄρχόταν ἀργότερα, μὲ πιὸ ἔμμεσο τρόπο, ἴσως προστὰ σὲ πιὸ ἐκλεχτὸ ἀκροατήριο·

● Τὸ παλαιστινιακὸ πρόβλημα ἔχει πάρει μιὰ νέα τροπή. Μετὰ τὴ σύσκεψη στὴ Ραμπάτ καὶ τὴν ἀναγνώριση τοῦ PLO σὰν μοναδικοῦ ἐκπροσώπου τῶν παλαιστινίων ἀπὸ τοὺς ἄραβες ὁ Γιασὲρ Ἀραφάτ κλήθηκτ νὰ προσφωνήση τὴ Γενικὴ συνέλευση τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Γιὰ πρώτη φορὰ ἐκπρόσωπος ἀπελευθερωτικοῦ κινήματος μιλᾶ σ' αὐτὸ τὸ σῶμα. Πρόκειται γιὰ ἀναγνώριση τοῦ παλαιστινιακοῦ ἀγῶνα, γιὰ μιὰ ἐπισημοποίηση τῆς ἀπομόνωσης τοῦ Ἰσραήλ. Πρόκειται ἀκόμα γιὰ ἕνα σκληρὸ παράδειγμα γιὰ τὴν ἀνάγκη ὀργανωμένης ἀντίστασης στὸν ἰμπεριαλισμό· Ὅταν οἱ παλαιστίνιοι ἁπλῶς ὑπέφεραν κανένας δὲ σκέφτηκε τὰ δικαιώματά τους. Μόνο σὰν ὀργανώθηκαν, παρ' ὅλη τὴν εἰρωνεία τῶν «ρεαλιστῶν», μπόρεσαν νὰ ὑπάρξουν σὰν λαὸς μὲ δικαιώματα μπροστὰ σ' ὅλο τὸ κόσμο. Σήμερα ἔχουν πετύχει μιὰ σημαντικὴ νίκη. Καὶ «ρεαλισμὸς» δὲ σημαίνει πιὰ ἀναγνώριση τῆς ὕπαρξης τοῦ Ἰσραήλ, ἀλλὰ ἀναγνώριση τῆς ὕπαρξης τῶν παλαιστινίων.

● Στὴ κοινοβουλευτικὴ σύσκεψη τῶν χωρῶν τοῦ ΝΑΤΟ στὸ Λονδῖνο ἐκφράστηκε ἱκανοποίηση γιὰ τὴ δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Πορτογαλία, καὶ προσφέρτηκε οἰκονομικὴ βοήθεια στὶς δυὸ αὐτὲς χῶρες. Ποῦ βρισκόταν τὸ ΝΑΤΟ ὅλο αὐτὸ τὸν καιρὸ τῆς διχτατορίας; Μὲ ποιὰ δικαιολογία στήριζε τοὺς στρατοκράες καταπιεστές; Καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπάρξει κανέας εὐσεβὴς πόθος πὼς ἴσως ἡ βορειοτλαντικὴ σημμαχία ἔχει ἀχτίσσι μαυλὰ ἄς θυμηθοῦμε πὼς λίγο πρὶν ἀκυρώθηκε στρατηγικὴ σύσκεψη «λόγω εἰδικῶν προβλημάτων» ὅπως ἡ ἀποχώρηση τῆς Ἑλλάδας ἀπὸ τὴ στρατιωτικὴ συμμαχία καὶ ἡ ὕπαρξη κομμουνιστῶν στὴ κυβέρνηση τῆς Πορτογαλίας. Πῶς νὰ τὰ συμβιβάσουμε τὰ πράγματα;

● Οἱ προβλέψεις γιὰ τρίτο γύρο παίρνουν διαστάσεις, Πραξικοπηματικὰ ἔντυπα δίνουν λεπτομέρειες, ὁ κυβερνητικὸς ἐκπρόσωπος τοὺς δίνη ἐπίσημη ὑπόσταση καὶ λέει πὼς ἡ Κυβέρνηση «λαμβάνει ὅλα τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα». Καὶ γιὰ τὰ αὐστηρῶς στρατιωτικὰ μέτρα δὲν ἔχουμε τὴν ἀπαίτηση νὰ τὰ ξέρουμε. Ὅμως ἡ κινητοποίηση τοῦ λαοῦ γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση μιᾶς τέτοιας τουρκικῆς δράσεως δὲ θὰ μποροῦσε νὰ μείνη ἀπαρατήρητη ἂν ὑπῆρχε· Ἡ ἀπουσ'α αὐτῆς τῆς κινητοποίησης θὰ μποροῦσε νὰ ἐξηγηθῆ ἂν εἴχαμε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὴ στρατιωτικὴ ἐπάρκεια τῆς ἄμυνάς μας. Ὅμως ξέρουμε πὼς ἀντιμετώπιση ἑνὸς τέτοιου ἐνδεχομένου προϋποθέτει ὁλοκληρωτικὴ ἐπιστράτευση μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου Κυπρίου. Ἀποτυχία συνειδοτοποίησης αὐτῆς τῆς ἀνάγκης σημαίνει πὲς ἐξακολουθοῦμε νὰ παραμένουμε ἕρμαιο τῶν τουρκικῶν ἐκβιασμῶν καὶ προδικάζουμε τὴν τελική μας ὑποταγή· Ταυτόχρονα δίνει μιὰ κάποια βάση στὸ ρεαλισμὸ τῆς διχοτόμησης.

● Μιὰ ἄλλη πλευρὰ ἐπισείσεως τῆς Δαμόκλειας σπάθης εἶναι καὶ οἱ κουβέντες γιὰ τὴν συνωμοτικὴ δράση τῶν «δύο ἀντιμαχομένων παρατάξεων ποὺ χρησιμοποιοῦν σὰν πρόσχημα εἴτε τὴν ὑποστήριξη, εἴτε τὴ ματαίωση τῆς ἐπανόδου τοῦ ἐκλελεγμένου προέαρου» (κυβερνητικὸς ἐκπρόσωπος) ἢ γιὰ τὸ ὅτι «ἤρχισαν ἤδη νὰ διαφοίνονται τάσεις μεταξὺ ἀντιφρονούντων δι' ἀναμέτρησιν» καὶ «ἡ παροῦσα κυβέρνησις θὰ ἀποτρέψη ἐμφύλιον σπαραγμὸν καὶ ἀκολουθώντας οὐδετέραν πολιτικὴν» κλπ κλπ., (ὑπουργὸς ἐσωτερικῶν). Καὶ ὅμως ὑπάρχουν μερικὰ πράματα ποὺ δὲ χωροῦν οὐδετερότητα. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρξη μέση κατάσταση μεταξὺ κίνησης καὶ στασιμότητας δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρξη οὐδετερότητα μπροστὰ στὴν ἐπάνοδο ἢ τὴ μὴ ἐπάνοδο τοῦ Μακαρίου ἢ μέση λύση μεταξὺ τῆς μέλησης τοῦ λαοῦ καὶ τῆς φασιστικῆς καταπίεσης.

● Ἡ σαρωτικὴ νίκη τοῦ Καραμανλῆ στὶς ἑλληνικὲς ἐκλογὲς ἀφήνει χῶρο γιὰ δυὸ βασικὲς διαπιστώσεις: Ἡ πρώτη ὅτι ὁ ἑλληνικὸς καταπονεμένος ἀπὸ τὴν ἑφτάχρονη διχτατορία δὲν ἔχει ἀκόμα τὸ κουράγιο ν' ἀναλάβει ὁ ἴδιος τὴν τύχη του καὶ ἀφήνει στὸν κ. Καραμανλῆ τὴν ἀπόλυτη εὐθύνη τῆς διαχείρησης τῆς χώρας αὐτὸ τὸ κρίσιμο διάστημα· Ἡ δεύτερη διαπίστωση εἶναι ὅτι ὁ κ. Καραμανλῆς κρατᾶ σήμερα στὰ χέρια του τὴ μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ· Μὲ τὴν ἀντιπολίτευση ἀνίκανη νὰ παίζη σοβαρὸ κοινοβουλευτικὸ ρόλο καὶ μὲ τὸ ἀσαφὲς προεκλογικὸ πρόγραμμα τῆς Νέας Δημοκρατίας ὁ Καραμανλῆς εἶναι πιὰ ἀπόλυτος ἄρχων. Τταυτόχρονα σ' αὐτὸν πέφτει ἡ εὐθύνη τῆς ἀνόρθωσης καὶ τῆς ἀποδέσμευσης τῆς Ἑλλάδας. Ἔχει ὅλη τὴ δύναμη νὰ ἀνταποκριθῆ σ' αὐτὴ τὴν εὐθύνη. Θὰ τὸ κάμη;

● Καὶ πάλι οἱ ἀντιμαχόμενες παρατάξεις. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ κ. Κληρίδης γνωρίζει συγκεκριμένες καταστάσεις καὶ ἀπειλεῖ νὰ καταγγείλη δημοσία συγκεκριμένα πρόσωπα ποὺ ἐνέχονται σὲ παράνομη ἔνοπλη δραστηριότητα. Καὶ ὅμως. Πιὸ φυσικὸ θἄτατ μιὰ ἐντολὴ στὴν ἀστυνομία νὰ διερευνήση τὰ συγκεκριμένα στοιχεῖα καὶ νὰ λάβει τὰ μέτρα ποὺ πρέπει. Ἡ παρανομία δὲν καταγγέλλεται ἀπὸ τὸ κράτος ἀλλὰ πατάσσεται ἀπὸ τὰ ὄργανά του. Ἢ μήπως εἶναι χρήσιμη ἡ ὕπαρξη καὶ ἡ ἁπλῆ καταγγελία της;

σοσιαλιστική εκφραση

εκδίδεται κάθε μήνα
απο συνταχτική επιτροπή

διευθυντής:
Θέμος Δημητρίου

υπεύθυνος για το νόμο
Μάριος Τεμβριώτης

τιμὴ φύλλου 100 μιλς

συνδρομὲς 1200 μιλς γιὰ
δώδεκα εκδόσεις

διεύθυνση:
Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 23
Τ.Κ. 1064
Τηλ. 72428
Λευκωσία - Κύπρος.

SOS ΓΙΑ ΤΗ ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΚΥΠΡΟ

Τοῦ

Ἀντρέα Μακρίδη -

Μετὰ ἀπὸ τὶς τελευταῖες φοιτητικὲς ταραχὲς στὴν Τουρκία ὅλες ἀναμφισβήτητα οἱ ἐνδείξεις, ὅλα τὰ σημάδια δείχνουν, πὼς πρέπει νὰ περιμένουμε ἕνα χουντικὸ πραξικόπημα, τὸ ὁποῖο θὰ ἀναπληρώσει τὸ διχτατορικὸ κενὸ ποὺ ἄφησε ἡ πτώση τῆς Ἑλληνικῆς χούντας. Ὅπως ἔχουν ἐξελιχθεῖ τὰ πράγματα ἐκδήλωσαν καὶ ἐξωτερίκεψαν τὰ σημάδια τῆς προετοιμασίας μιᾶς στρατιωτικῆς πραξικοπηματικῆς δράσης, ποὺ θὰ ἐπιβάλει μιὰ στιγμὴ καὶ ἀμείλιχτη τυρρανία, ἀνατρέποντας τὴ σημερινὴ κυβέρνηση καὶ τὴ σημερινὴ τάξη πραγμάτων καὶ ἐνισχύοντας ἀκόμα πιὸ ἀποφασιστικὰ τὰ ἀμερικάνικα συμφέροντα στὴν ἀνατολικὴ μεσόγειο. Τὸ διχτατορικὸ αὐτὸ πραξικόπημα ἀποτελεῖ βασικὴ Ἀμερικάνικη ἀναγκαιότητα γιὰ τὴν ἐπιβίωση τῶν Ἀμερικάνικων συμφερόντων στὶς τρεῖς ἠπείρους γύρω ἀπὸ τὴν μεσόγειο. Οἱ στρατωτικὲς θέσεις, οἱ ἐπιρροὲς καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν Ἀμερικάνικων δυνάμεων στὸν χῶρο αὐτὸ μειώνονται κάθε μέρα. Οἱ Ἄραβες δυναμώνουν καὶ ὁπλίζονται, ἀναπτύσσουν γεροὺς συμμαχικοὺς δεσμοὺς καὶ ἀπειλοῦν τὸ Ἰσραὴλ καὶ τὰ ἀμερικάνικα συμφέροντα. Ἡ ρήξη αὐτὴ δυνάμωσε καὶ θὰ ἐκραγεῖ σύντομα, διότι ἡ ἀμερικάνικη στάση στὴν Κύπρο κατάδειξε, πὼς οἱ Κισσιγκερικὲς εἰρῆνες, ἡ διασφάλιση τῶν ἀραβικῶν ἐδαφῶν καὶ ἡ ἀνεξαρτησία τους δὲν βασίζεται στὴν σύνεση, στὸν ἀνθρωπισμὸ ἢ στὴν εἰρηνοφιλία τοῦ Ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ, μὰ στὶς ὀρέξεις τῆς ἀμερικάνικης πλουτοκρατίας. Ἡ ἀπομάκρυνση τῆς Ἑλλάδας ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ καὶ ὁ φόβος μίμησης τοῦ πράγματος ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ἡ ἀπόφαση τῆς Βρεττανίας, τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὁλλανδίας γιὰ περικοπὴ τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν, ἀποτελοῦν σημαντικὴ μείωση τῆς δύναμης τοῦ ΝΑΤΟ καὶ τῶν Ἀμερικάνων. Οἱ πρόσφατες ἐνδείξεις γιὰ πιθανότητα ἐξαμάλυνση τῶν σχέσεων τῆς Λαϊκῆς Κίνας μὲ τὴν Ρωσσία, πρᾶγμα ποὺ θὰ σημαίνει γιὰ πολλὲς χῶρες ἐπανάσταση ἐναντίον τῶν Ἀμερικάνικων μονοπωλίων καὶ τῆς Ἀμερικάνικης δυναστείας προκαλεῖ γιὰ τὴν Ἀμερικὴ τέτοιο τρόμο, ὥστε θὰ πρέπει νὰ στερεωθεῖ γερά, προτοῦ ἴσως, βρεθεῖ ἀντιμέτωπη μὲ μιὰ ἀκαταμάχητη σοσιαλιστικὴ παγκόσμια συμμαχία. Παράλληλα οἱ πράχτορες τῆς Σ.Ι.Α. θορυβοῦνται καὶ πανικοβάλλονται ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸ ἀντιαμερικανισμό, ποὺ ἀναπτύσσεται κάθε μέρα καὶ περισσότερο στὴν Εὐρώπη σὰν ἀποτέλεσμα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ἀμερικῆς καὶ σὰν προσπάθεια τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἕνωσης νὰ ἀπωθήσει τὴν Ἀμερικάνικη ἰσχὺ ἀπὸ τὴν Μ. Ἀνατολή, τὴν μεσογειακὴ λεκάνη καὶ τὴν ἴδια τὴν Εὐρώπη καὶ νὰ πάρει τὴν θέση της. Τέλος ἡ σύγκρουση τῆς Ἀμερικῆς μὲ τὴν Ρωσσία ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ τὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὴν ἄλλη φέρνει τὸ πραξικόπημα σὰν σωτήρια λύση γιὰ τὴν Ἀμερικὴ καὶ μάλιστα τὴν στιγμή, ποὺ σ' ὅλες τὶς χῶρες τοῦ κόσμου ἀναπτύσσονται ἐπαναστατικὰ ἀπελευθερωτικὰ κινήματα.

Τὰ σημάδια καὶ τὰ στοιχεῖα ποὺ μᾶς δείχνουν ξεκάθαρα, πὼς τὸ χουντικὸ πραξικόπημα ψήνεται στὸν φοῦρνο, σὰν ζημωμένο καὶ φτιαγμένο πιὰ ψωμὶ εἶναι τὰ πιὸ κάτω καὶ δὲν εἶναι καθόλου δύσκολο νὰ τὰ ἀνακαλύψουμε γιατὶ τὰ ὄργανα καὶ οἱ μηχανισμοὶ τῆς Ἀμερικῆς, ποὺ ἑτοιμάζουν καὶ δημιουργοῦν τὰ στρατιωτικὰ πραξικοπήματα εἶναι πάντα οἱ ἴδιοι καὶ ἐργάζονται πάντα μέσα στὶς ἴδιες δοσμένες συνθῆκες καὶ μὲ τὸν ἴδιο μονολιθικὸ καὶ θρασὺ τρόπο, τόσο ποὺ ἡ ἱστορία βαρέθηκε πιὰ τὴν μονοτονία καὶ στὴν σταθερότητα δράσης τῶν διχτατορικῶν καὶ φασιστικῶν ἔργων τους.

1. Ἡ πολιτικὴ κρίση στὴν Τουρκία καὶ ἡ ἀποτυχία πολλῶν κυβερνήσεων τὰ τελευταῖα χρόνια μᾶς πείθουν, ὅτι εἰσχώρησε στοὺς πολιτικοὺς καὶ διπλωματικοὺς κύκλους, μὰ πολὺ περισσότερο στὸν στρατὸ τὸ σκουλήκι τοῦ Ἀμερικάνικου πραχτορικοῦ μηχανισμοῦ, ποὺ διάβρωσε καὶ ἐξαγόρασε τόσους προδότες, ὅσοι εἶναι ἱκανοὶ νὰ προκαλέσουν τὴν πολιτικὴ αὐτὴ κρίση μὲ τὸν ἀρνητισμὸ καὶ τὴν ἀντιδραστικότητά του. Μὲ αὐτὴ τὴ βάση ἐξηγοῦνται καὶ οἱ ἀντιθέσεις ποὺ ναπτύχθηκαν καὶ ἡ σύρραξη, ποὺ δυναμώνει μεταξὺ τῆς κυβέρνησης Ἐτζεβὶτ καὶ τῶν στρατιωτικῶν.

2. Ἡ σοβαρὴ οἰκονομικὴ κρίση καὶ ἡ χρεωκοπία τῆς τούρκικης οἰκονομίας. Ὁ γιγαντιαῖος πληθωρισμός, ποὺ προβλέπεται, πὶς θὰ ξεπεράσει τὰ 45% στὴ διάρκεια τοῦ νέου χρόνου. Τὸ ξετίναγμα αὐτὸ μᾶς δημιουργεῖ δικαιολογημένες ὑπόνοιες, ὅτι ἡ ἴδια ἡ Ἀμερικὴ ἄφησε καὶ πίεσε τὴν Τουρκία στὴν οἰκονομικὴ ἐξαθλίωση γιὰ νὰ ἐπέμβει δικαιολογημένα καὶ σίγουρα τὸ πραξικόπημα γὰ νὰ σωθῆ δῆθεν τὴν ψυχοραγισμένη οἰκονομία καὶ νὰ τὴν ἀναστήσει. Συμβαίνει ὅτι ἀκριβῶς συνέβει καὶ στὴν Ἑλλάδα. Μπροστὰ ἀπὸ τὴν Ἀμερικάνικη κατάρρευση ἡ Τουρκία ἀποτελεῖ καταφύγιο καὶ σωτήριο ἀραξοβόλι, ποτὲ δὲν θὰ τὴν ἄφηνε νὰ χρεοκοπήσει ἔτσι. Αὐτὸ φυσικὰ τὸ ἔκαμε ἀφοῦ πέρασε πρῶτα στὰ χέρια της ὅλη τὴν οἰκονομία τῆς πιστῆς καὶ ἀφοσιωμένης Τουρκίας. Παράλληλα ἡ εἰσβολὴ τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων στὴν Κύπρο καὶ ἡ μισοκατάχτηση τοῦ νησιοῦ στοίχισαν στὴν Τουρκία πολλὰ ἑκατομμύρια λίρες πρᾶγμα, ποὺ περιπλέκει ἀκόμα πιὸ πολὺ τὰ πράγματα. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴν σκηνοθετημένη ἐνέργεια τοῦ Ἀμερικάνικου κογκρέσσου γιὰ «ἀποκοπὴ» τῆς Ἀμερικάνικης βοήθειας στὴν Τουρκία, ὅσο καλὰ κι' ἂν ἔπαιξε τὸ ρόλο του ὁ κ. Φόρντ καὶ ὁ Κίσσιγκερ γιὰ νὰ δείξουν τὴν μεγαλοψυχία καὶ τὴν δικαιότητα τοῦ Κογκρέσσου γιὰ τὴν Κύπρο.

3. Τὸ γενικὸ κλῖμα ποὺ ἐπικρατεῖ στὴν Τουρκία καὶ ἡ πολιτικοοικονομικὴ ἀναταραχὴ δείχνουν πὼς ἡ Ἀμερικὴ ἔχασε τὸν ἀπόλυτο ἔλεγχο, τὸ κοντρόλ, στὴν Τουρκία καὶ πὼς τὸ λαϊκὸ ἡφαίστειο ἄρχισε νὰ μουγγρίζει. Ὁτιδήποτε ὅμως καὶ νὰ συμβαίνει ἡ Ἀμερικὴ χρειάζεται ἀκόμη τὴν Τουρκία καὶ θὰ τὴν κρατήσει μὲ τὰ δόντια. Ἔτσι εἶναι ξεκάθαρο πὼς καὶ ἡ Τουρκία μὲ τὴν σειρά της, ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κύπρο θὰ δοκιμάσει τὴν ἐμπειρία ἀκόμη ἑνὸς χουντικοῦ πραξικοπήματος.

4. Ὁ Ἀντιαμερικανισμὸς ποὺ ἀναπτύσσεται ἀστραπιαῖα στὶς φοιτητικὲς μᾶζες καὶ τὶς ἄλλες προοδευτικὲς δυνάμεις ἐπισπεύδει τὴν ἀνάγκη γιὰ τὴν Ἀμερικὴ ἑνὸς πραξικοπήματος, ἡ διχτατορία τοῦ ὁποίου θὰ στερεώσει, τουλάχιστον πρόσκαιρα, τὴν ἀμερικάνικη κατοχή, καὶ θὰ παραμερίσει τὰ ἐπακόλουθα καὶ τὶς συνέπειες τοῦ ἀντιαμερικανισμοῦ στὴν Τουρκία.

5. Ἡ ἀνάμιξη τῶν στρατιωτικῶν στὴν πολιτικὴ καὶ οἱ ἐπεμβάσεις τους στὴν πολιτεία, εἴτε γιὰ πάταξη τῶν φοιτητικῶν ἐκδηλώσεων εἴτε γιὰ ἄλλους λόγους μᾶς δείχνουν καθαρὰ τὸ μέλλον τῆς Τουρκίας. Ἡ εἰσβολὴ καὶ ἀνάμιξη αὐτὴ τῶν στρατιωτικῶν συνεχῶς εὐρύνεται καὶ ψευτοδικαιολο-

γεῖται μὲ χίλιους τρόπους. Πρόσφατα ὁ συνταγματάρχης 'Αλπ. Τουρκὲς προσπάθησε νὰ δικαιολογήσει τὶς ἐπικίνδυνες γιὰ τὸ καθεστὼς ἐνέργειές του λέγοντας: «Τὸ λαϊκὸ ρεπουμπλικανικὸ κόμμα φρόντισε νὰ βγάλει ἀπὸ τὶς φυλακὲς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κράτους. Μόλις βγῆκαν ἄρχισαν τὴν κομμουνιστικὴ δράση τους». Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὴν λαϊκὴ ἀντίληψη, ὅπου ὑπάρχει βρωμοδουλειὰ κάνει τὴν ἐμφάνισή του κι' ὁ κλέφτης.

6. Οἱ φοιτητικὲς ἐκδηλώσεις μᾶς δείχνουν ἐπίσης καθαρά, πὼς ὁ τόπος ἀπαιτεῖ μιὰ δημοκρατία καὶ σύνταγμα, μιὰ Τουρκία ἐλεύθερη καὶ ἀδέσμευτη, ἀνεξάρτητη ἀπὸ τὸν πολιτικό, στρατιωτικὸ καὶ οἰκονομικὸ ζυγὸ τῆς 'Αμερικῆς. Αὐτὸ ὅμως ποτὲ δὲν θὰ τὸ παραχωρήσει ἔτσι ἀναίμακτα καὶ εἰρηνικὰ ὁ 'Αμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς καὶ προτοῦ ἐξαντλήσει κάθε περιθώριο ἐκμετάλλευσης τῆς χώρας αὐτῆς.

7. Τὸ ἀντικομμουνιστικὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖο σερβίρεται ἀπὸ τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ἡ ἀντικομμουνιστικὴ πλύση ἐγκεφάλου τὴν ὁποίαν ὑφίστανται οἱ Τοῦρκοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶτες ὅπως καὶ οἱ Ἕλληνες προηγουμένως μᾶς πείθουν ἀναμφίβολα, ὅτι ἑτοιμάζεται τὸ στρατιωτικὸ πραξικόπημα τὸ ὁποῖο δῆθεν θὰ πραγματοποιηθεῖ γιὰ νὰ σώσει τὴν Τουρκία ἀπὸ τὸν κομμουνισμό. Τὸ σημάδι αὐτὸ εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ πραξικοπήματος. 'Η ἀμνηστία τῶν πολιτικῶν κρατουμένων καὶ ἡ ἀπελευθέρωση 5.000 περίπου κομμουνιστῶν ἀπὸ τὶς φυλακὲς ἀποτελεῖ πρόσφορη εὐκαιρία γιὰ νὰ πιάσει τόπο ἡ προπαγάνδα καὶ τὸ ἀντικομμουνιστικὸ κλῖμα, δεδομένου ὅτι γίνεται ταύτιση τῆς ἀπελευθέρωσης τῶν κομμουνιστῶν μὲ τὴν πολιτικὴ κρίση καὶ τὶς ταραχές.

8. Οἱ ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στὸν λαὸ καὶ στὴν ἡγεσία του, ἀνάμεσα στὸν λαὸ καὶ τὴν ἀστικὴ τάξη, ποὺ ὑπηρετεῖ μὲ πάθος τὰ ξένα συμφέροντα, δὲν περιορίζονται ἀνάμεσα στὰ φοιτητικὰ στρώματα μὰ ξαπλώνονται συνεχῶς καὶ περισσότερο σὲ ὅλες τὶς τάξεις τῶν ἐκμεταλλευομένων καὶ καταπιεσμένων.

9. Προσπάθεια δημιουργίας ταραχῶν καὶ σάλου ἀπὸ διάφορες ἀναρχικὲς ὀργανώσεις καὶ ὁμάδες ποὺ ἔχουν σκοπὸ νὰ δημιουργήσουν πεδίο ἐπέμβασης τοῦ πραξικοπήματς ὅπως ἀκριβῶς συνέβει καὶ στὴν Κύπρο μὲ τὶς παρόμοιες Γριβικὲς ὁμάδες, ποὺ ὀργάνωσαν οἱ πράχτορες τῆς Σ.Ι.Α., διχάζοντας καὶ συγκρούοντας τὸν λαὸ σὲ μιὰ ἀδελφοχτονία, ἡ ὁποία ἐκμηδένισε τὶς λαϊκὲς ἀγωνιστικὲς δυνάμεις καὶ προετοίμασε ἔτσι τὴν σίγουρη ἐπιτυχία τοῦ πραξικοπήματος. 'Ακριβῶς δέ, ὅπως συνέβει καὶ στὴν Κύπρο οἱ ὁμάδες αὐτὲς δημιουργοῦνται, προστατεύονται καὶ βοηθοῦνται ἀπὸ ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς ἀστυνομίας.

10. 'Η διαπίστωση, ὅτι δόθηκε στὴν Τουρκία ἄδεια γιὰ τὴν καλλιέργεια τῆς παπαρούνας, δὲν εἶναι ἀνεξάρτητη τῶν διπλωματικῶν ἑλιγμῶν καὶ συμφερόντων. 'Η ἐπανακαλλιέργεια τῆς παπαρούνας εἶναι ἄλλο ἕνα στοιχεῖο ποὺ «δικαιολογεῖ» τὴν «σωτήρια ἐπέμβαση τοῦ στρατοῦ».

11. 'Η κατάσταση πολιορκίας ποὺ ἐφαρμόζεται ἤδη στὴν Κωνσταντινούπολη, Ἄγκυρα, στὰ Ἄδανα καὶ στὴν Μερσίνη καὶ ἡ στρατιωτικὴ ἑτοιμότητα ἕνεκα τοῦ Κυπριακοῦ ἀποτελοῦν τὸ πρῶτο βῆμα, τὴν πρώτη διαστολή, τῆς στρατιωτικῆς δύναμης πρὸς τὸ πραξικόπημα, ἄσχετα ἂν τοῦτο γίνεται μὲ σχέδιο τῆς κυβέρνησης καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους κάνει τὴν κατάσταση πολιορκίας ἡ κυβέρνηση.

12. Οἱ διαστάσεις, ποὺ παίρνει ἡ πολιτικὴ κρίση δημιουργοῦν τὴν ἀνάγκη ἐκλογῶν στὴν Τουρκία οἱ ὁποῖες ὅμως ἀκόμη, οὔτε κὰν προκηρύχτηκαν καὶ οὔτε ποτὲ θὰ πραγματοποιηθοῦν, γιατὶ θὰ τὶς προλάβει τὸ φασιστικὸ τάνκ.

Ἔτσι μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν μένει πιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ μεγάλη νέα ταραχή, μιὰ νέα κατάλληλη εὐκαιρία, ποὺ θὰ ξεφουρνίσει ἀπὸ τὸ ἠφαίστειο τῆς Τουρκίας τὸ ξενοκίνητο καὶ φασιστικὸ πραξικόπημα. Ὅσο ἀφορᾶ στὰ Κυπριακὰ δεδομένα τὸ πρόσφατο ψήφισμα τοῦ Ο.Η.Ε. ποὺ ψήφισαν ἀκόμη καὶ οἱ Τουρκοαμερικάνοι καὶ ἡ ἀντίθεση τοῦ Ντενκτὰς σὲ πολλὰ σημεῖα μὲ τὴν κυβέρνησή του (Αὐτὸ φαίνεται ὁλοκάθαρα ἀπὸ τὶς πρωτοβουλίες καὶ τὶς προσωπικὲς του ἐνέργειες) μᾶς δείχνουν ἀσυζήτητα πὼς ἀφενὸς μὲν ἡ Τουρκία ὑπόγραψε τὸ ψήφισμα, ἀσφαλῶς γιὰ νὰ ἀναστείλει τὶς πιέσεις μὰ ποτὲ δὲν θὰ προβεῖ σὲ ἐφαρμογή του, ἀφετέρου, ὅτι στὴν Κύπρο τὸ πραχτορικὸ δαιμόνιο τῆς ΣΙΑ μπόρεσε νὰ ἐξαγοράσει καὶ νὰ κάμει ὄργανά του τὴν Τουρκυπριακὴ ἡγεσία, ποὺ αὔριο θὰ ἀποτελέσει βοηθὸ στὸ πραξικόπημα.

Ὅλα τὰ πιὸ πάνω καὶ ἡ ἱστορικὴ πορεία τῶν πραγμάτων μᾶς χτυποῦν βροντερὰ τὴν καμπάνα τοῦ συναγερμοῦ. Μᾶς προειδοποιοῦν γιὰ τὴν πολὺ πιθανὴ προσπάθεια ὁλοκληρωτικῆς τουρκοποίησης τῆς Κύπρου ἀπὸ ἕνα χουντικὸ καθεστὼς στὴν Τουρκία ἢ στὴ νκαλύτερη περίπτωση γιὰ τὴν διχοτόμηση τῆς Κύπρου καὶ τὴν προσάρτηση τοῦ Βορείου τμήματος στὴν νεοαποικία τῶν 'Αμερικάνων. Ὁ καιρὸς μᾶς πιέζει, ἐπήγει νὰ ὀργανωθοῦμε καὶ νὰ ἑτοιμασθοῦμε γιὰ τὴν ἄμυνα καὶ τὴν σωτηρία μας. 'Απειλούμαστε μὲ ὁλοκληρωτικὸ ἀφανισμὸ ἢ μαύρη σκλαβιά. Τόσο ἡ Κυπριακὴ κυβέρνηση, ὅσο καὶ ἡ 'Ελληνικὴ ὀφείλουν νὰ ἐξασφαλίσουν μὲ ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους προστασία καὶ ἀσφάλεια στὴν Κύπρο. Ἤδη οἱ Τοῦρκοι ἐκμεταλλεύονται τὴν πολιτικὴ ἀδράνεια, ποὺ προκαλοῦν οἱ ἐκλογές. Δὲν μένει χρόνος γιὰ ἄλλη ἀδράνεια, γιατὶ τότε θὰ εἶναι, ἴσως, πολὺ ἀργὰ γιὰ τὴν Κύπρο καὶ τὸν λαό μας, ὁ στρατιωτικὸς νόμος καὶ ἡ σκλαβιὰ τῆς κατεχόμενης Κύπρου θὰ ἐπεχταθοῦν σὲ ὁλόκληρο τὸ νησί μας.

'Ανδρέας Μακρίδης

Λεμεσός, 10.11.1974.

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τοῦ
Π. Χρυσάνθου

Μιὰ ἔστω καὶ σύντομη ἀναφορὰ στὸ Κυπριακὸ φοιτητικὸ κίνημα, δὲν μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῆ ἂν δὲν γίνη ἀνάλυση τῆς ἱστορίας αὐτοῦ τοῦ κινήματος, ὅπως ἐμφανίζεται τὰ τελευταῖα τουλάχιστον χρόνια. Αὐτὸ εἶναι ἀναγκαῖο γιὰ νὰ δικαιολογηθῆ, ποῦ βρίσκεται σήμερα τὸ κίνημα καὶ ποιὲς προϋποθέσεις ἔχει γιὰ περαιτέρω ἀνάπτυξη. Τὸ Κυπριακὸ Φοιτητικὸ κίνημα τῆς Ἑλλάδας, ὡς τὸ 1967, προχωρεῖ παράλληλα πρὸς τὸ Ἑλληνικὸ Φοιτητικὸ κίνημα. Ἐκφράζει ὡς ἕνα βαθμὸ τὶς τάσεις τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτικῆς ζωῆς. Ἀποπροσανατολίζεται δὲ καὶ διαλύεται ἐντελῶς, ἀπὸ τὴν Χούντα ποὺ ἐπιβάλλεται μὲ τὰ τάνκς.

Μέσα στὰ πλαίσια τῆς προσπάθειας νὰ τεθῆ ἡ κυβέρνηση τῆς Κύπρου κάτω ἀπὸ τὴν ἄμεση κι' ὁλοκληρωτικὴ ἐπιρροὴ τῶν συνταγματαρχῶν τῆς Χούντας, μιᾶς προσπάθειας ποὺ δὲν εἶναι φαινόμενο καινούργιο, ἀλλὰ παρατηρήθηκε στὴν προαπριλιακὴ Ἑλλάδα ὄχι ὅμως τόσο ἀνοικτὰ καὶ τόσο ἔντονα, τὸ φοιτητικὸ κίνημα ἦταν τὸ πρῶτο ποὺ μποροῦσε νὰ ἁπλωθῆ μέσα στοὺς κόλπους τῆς φασιστικῆς Ἑλλάδας. Ἔτσι, ἐμφανίζονται σὰν ἐκπρόσωποι τῶν φοιτητῶν φασιστικὰ στοιχεῖα πράκτορες τῆς Χούντας. Κάτω ἀπὸ τὸν μανδύα τοῦ ἑνωτικοῦ ἀγῶνα καὶ τῆς ἐθνικοφροσύνης, προβάλλουν τὰ ἐπιτεύγματα τῆς «μητρὸς πατρίδος» Χούντας καὶ ὑπονομεύουν τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Κύπρου. Ἡ Κυβέρνηση τῆς Κύπρου ἀντιδρᾶ ἐχθρικὰ στὴν συγκρότηση τῶν ἐκπροσώπων τῆς Χούντας καὶ προβάλλει καὶ προωθεῖ τὸ Μακαριακὸ φοιτητικὸ κίνημα, ὅπως ἀποκαλεῖται, στοὺς κόλπους τοῦ ὁποίου συσπειρώνεται ὅλοι οἱ ἀντιδροῦντες στὰ διορισμένα συμβούλια καὶ τοὺς ὁποίους τὸ μόνο στοιχεῖο ποὺ τοὺς ἑνώνει, εἶναι ἡ ὑποστήριξη πρὸς τὸν Πρόεδρο καὶ Ἀρχιεπίσκοπο Μακάριο. Στὸ κίνημα ὅμως δὲν ὑπάρχει τὸ ἀπαραίτητο ἰδεολογικὸ βάθρο. Μπροστὰ στὴν ἀδυναμία τῆς ὁποιασδήποτε δράσης, οἱ διαφωνίες γίνονται αἰσθητὲς καὶ ἔτσι τὸ φοιτητικὸ κίνημα ἐμφανίζεται στὸ σύνολό του σὰν προσωπολατρικό, Μακαριακὸ καὶ Γριβικό, μὲ μιὰ προσπάθεια μονοπώλησης τοῦ πατριωτισμοῦ, χωρὶς ἴχνος ἀντιφασιστικοῦ καὶ ἀντιφασστικοῦ ἀγῶνα ποὺ εἶναι κι' ὁ ἀγῶνας τῆς Κύπρου ἀφ' ἑνὸς, ἐναντίον τῶν ἰμπεριαλιστικῶν σχεδίων τῶν Ἀμερικάνων ποὺ προωθοῦνται μέχρι τῆς Τουρκίας καὶ τοῦ ὀργάνου της τοῦ Ντενκτὰς, ποὺ δυναστεύει τὸν Τουρκικὸ πληθυσμὸ τῆς Κύπρου καὶ ἀφ' ἑτέρου, ἐναντίον τῆς Χούντας ποὺ προσπαθεῖ νὰ προωθήση τὰ ἴδια σχέδια μὲ τὴν κατάληψη τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Κύπρου.

Καμιὰ ὀργανωμένη προσπάθεια δὲν παρατηρεῖται. Τὸ Μακαριακὸ κίνημα στὸ σύνολό του, ἀποπροσανατολίζει τὸν ἀγῶνα. Γίνονται μόνον ἀτομικὲς ἐνέργειες κι' αὐτὲς ἐκφράζονται σὰν συμπαράσταση στὸ ἀντιφασιστικό, ἀντιδικτατορικὸ καὶ ἀντιϊμπεριαλιστικὸ Ἑλληνικὸ φοιτητικὸ ἀγῶνα, ποὺ ὑλοποιεῖται τὰ δύο τελευταῖα χρόνια, στὶς ἐκδηλώσεις ποὺ γίνονται στὶς διάφορες σχολές, μὲ ἀποκορύφωμα τὴν κατάληψη τῆς Νομικῆς Σχολῆς τὸν Φεβράρη 1973 καὶ τοῦ Πολυτεχνείου τὸν Νιόβρη τοῦ ἴδιου χρόνου μὲ τὰ γνωστὰ γεγονότα.

Μετὰ τὸ πραξικόπημα τῆς 15ης τοῦ Ἰούλη καὶ τὴν εἰσβολὴ ποὺ τὸ ἀκολούθησε, μὲ τὴν κατάληψη καὶ κατοχὴ τοῦ 1)3 τοῦ τόπου μας καὶ τὴν ἀνατροπὴ τῆς Χούντας, ἔγιναν προσπάθειες γιὰ τὴν δημιουργία ἑνὸς καθαροῦ Κυπριακοῦ Φοιτητικοῦ κινήτος, ποὺ νὰ μπορῆ νὰ συμβάλη στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τῆς Κύπρου. Παρ' ὅλο ποὺ ἡ ἱστορία τῆς προσπάθειας αὐτῆς ἐκτείνεται σὲ 4 μόνο μῆνες κι' αὐτ ἤεῖναι πρόσφατη, μποροῦμε νομίζω νὰ βγάλουμε μερικὰ συμπεράσματα. Πρῶτα ἡ διαδικασία γιὰ τὴν ἀνάδειξη τῶν ἐκπροσώπων τῶν φοιτητῶν, παίρνει μιὰ ἀντίστροφη ἀπὸ τὴν κανονικὴ πορεία. Οἱ διάφορες ὁμάδες ποὺ ἐκφράζουν καὶ διαφορετικὲς τάσεις, ἀντὶ νὰ συγκαλέσουν γενικὴ συνέλευση τῶν δημοκρατικῶν φοιτητῶν, ἡ ὁποία θὰ ἀποφασίση ποιοὶ θὰ εἶναι οἱ ἐκπρόσωποί της, παζαρεύουν τὴν ἀντιπροσώπευση πίσω ἀπὸ τὶς πλάτες τοῦ φοιτητόκοσμου. Κατόπιν πολλῶν ἀδιαλλαξιῶν, ὑπαναχωρήσεων καὶ ἑλιγμῶν, ποὺ ἦταν φυσικοὶ ἐφ' ὅσον ἡ ὅλη ἐνέργεια ἦταν ἀντιδημοκρατική, ἔγινε πιτέλους συμφωνία γιὰ τὴν δημιουργία τοῦ συνασπισμοῦ ΔΕΚΦΑ, καὶ γιὰ τὸ ποσοστὸ μὲ τὸ ὁποῖο θὰ ἀντιπροσωπευόταν κάθε ὁμάδα στὸ κοινὸ ψηφοδέλτιο.

Ἐπειδὴ ἡ ἑνότητα αὐτὴ ἦταν ἐπιφανειακή, στηριγμένη στὸ παλιὸ σχῆμα τῶν Μακαριακῶν φοιτητῶν, χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἰδεολογικὴ κἂν συγγένεια — ἀντίθετα ὑπῆρχε ἰδεολογικὴ ἀντίθεσις ἀφοῦ ξεπεράστηκε ὁ φόβος τῆς ἐπιτυχίας τῶν Γριβικῶν Φοιτητῶν, καμουφλαρισμένων καὶ μή, ἡ ρήξη ἐπῆλθε τὴν τελευταία στιγμή. Κατὰ τὴν ψηφοφορία, ὁπότε, ἄτομα ποὺ ἀνῆκαν στὴν ἡγεσία τοῦ ΠΑΛΜΟΥ, παραβίασαν τὸ πρωτόκολλο τιμῆς γιὰ τὸ κοινὸ ψηφοδέλτιο, προτρέποντας τοὺς φοιτητὲς νὰ ψηφίσουν τοὺς δικούς τους ἀνθρώπους καθὼς καὶ δυὸ ἀνεξάρτητους καμουφλαρισμένους, ἐξασφαλίζοντας ἔτσι μιὰ ἄνετη πλειοψηφία καὶ φαίρνοντας τὶς ὑπόλοιπες ὁμάδες πρὸ τετελεσμένων γεγονότων. Παράλληλα, ἐξαφανίζονται οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι γιὰ τοὺς ὁποίους ὑπεύθυνος ἦταν ἕνας ἐκπρόσωπος τοῦ ΠΑΛΜΟΥ κι' ἔτσι ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ καὶ οἱ ἐκλογὲς ἀκυρώνονται. Μπροστὰ στὸν νέο κίνδυνο τῆς φασιστικῆς ἀδίστακτης μερίδας, γίνονται προσπάθειες γιὰ ἑνότητα, ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ μὲ τὸ σωστὸ τρόπο. Οἱ Δημοκρατικοὶ φοιτητὲς σὲ συγκέντρωσή τους, ἀποφασίζουν πὼς ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ὑλοποιηθῆ ἡ ἑνότητα Δημοκρατικοῦ Φοιτητικοῦ κόσμου, εἶναι ἡ ἀνάδειξη ἐκπροσώπων ἀπὸ μιὰ γενικὴ συγκέντρωση τῶν Δημοκρατικῶν φοιτητῶν. Ἡ ἁμαρτωλὴ ἡγεσία τοῦ Παλμοῦ ἀρνεῖται νὰ τὸ δεχτῆ ἐπιμένοντας στὰ παρασκήνια κι' ἔτσι ἐπέρχεται ἡ διάσταση. Τὰ ἐναπομείναντα μέλη τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνωσης Κυπρίων φοιτητῶν Ἀθηνῶν ΔΕΚΦΑ, ἔθεσαν τὶς βάσεις γιὰ τὴν δημιουργία ἑνὸς καθαροῦ φοιτητικοῦ κινήματος, ποὺ νὰ μπορῆ κατὰ πρῶτο λόγο νὰ συμβάλη στὸν ἀγῶνα τῆς Κύπρου ἐναντίον τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἰμπεριαλιστικῶν σχεδίων.

Ἔστω κι' ἀργὰ γίνεται λοιπὸν μιὰ καλὴ ἀρχή. Προϋποθέσεις γιὰ τὴν συνέχιση αὐτοῦ ποὺ ἄρχισε ὑπάρχουν, χωρὶς νὰ υποτιμοῦνται οἱ δυσκολίες καὶ ἡ ἀντίδραση ποὺ θὰ συναντηθοῦν, ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς κύκλους ποὺ προωθοῦν καὶ θὰ συνεχίσουν νὰ προωθοῦν ἀντικυπριακὰ ἰμπεριαλιστικὰ σχέδια καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς ρεαλιστὲς καὶ συμβιβαστές.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

εκλογικα αποτελεσματα

αιτιες και

επιπτωσεις

Τοῦ
Μάριου Τεμπριώτη

Ὕστερα ἀπὸ ἑφτὰ καὶ μισὸ χρόνια ἀποχῆς ἀπὸ τὶς κάλπες, ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς κλήθηκε τὴν περασμένη Κυριακή, νὰ ἐκλέξῃ τοὺς πολιτικούς του ἀντιπροσώπους. Οἱ συνθῆκες βέβαια κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες ψήφισε, κάθε ἄλλο ἦταν παρὰ ἰδανικές. Ἰδανικές, ἔστω, μέσα στὰ πλαίσια μιᾶς ἀστικῆς κοινοστυγνῆς διχτατορίας καὶ δέκα χρόνια βουλευτικῆς Δημοκρατίας.

Ἡ σαρωτικὴ νίκη ποὺ πέτυχαν οἱ δυνάμεις τοῦ συντηρητικοῦ ἀστικοῦ κόσμου, κάτω ἀπὸ τὴν σημαία τῆς «Νέας Δημοκρατίας» τοῦ κ. Καραμανλῆ ὕστερα ἀπὸ τὰ μαῦρα χρόνια τῆς ἑφτάχρονης καταπίεσης, οἱ ἐπιπτώσεις ποὺ θὰ ἔχει αὐτὴ ἡ νίκη στὴν πορεία γιὰ ἐξεύρεση πολιτικῆς λύσης στὸ Κυπριακὸ πρόβλημα καὶ στὴν πορεία ἐξέλιξης τοῦ Κυπριακοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα, εἶναι ἐρωτήματα ποὺ βασανίζουν τούτη τὴν στιγμὴ ὁλόκληρο τὸν Κυπριακὸ Λαό.

Γιὰ νὰ μπορέσουμε ὅμως, νὰ κρίνουμε σωστὰ τὸ ἐκλογικὸ ἀποτέλεσμα. Πρέπει πρῶτα νὰ δοῦμε τοὺς ἐσωτερικοὺς καὶ τοὺς διεθνεῖς παράγοντες ποὺ ὁδήγησαν στὴ πτώση τῆς στρατοκρατικῆς διχτατορίας σὲ συνάρτηση:

α) Μὲ τὶς διαδικασίες ποὺ ἔφεραν τὴν πολιτικὴ μεταβολή.

β) Τὸ ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα ποὺ ἀκολούθησε τὴν πτώση τῆς διχτατορίας ὡς τὶς ἐκλογές.

γ) Τὸν βαθμὸ ἀποχουντοποίησης καὶ ἀπαστυνόμευσης μέχρι τὶς ἐκλογές. Καί,

δ) Τὴν κατάσταση τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τῆς Ἑλλάδας σ' αὐτὸ τὸ διάστημα.

Στὶς 23 τοῦ Ἰούλη πραγματοποιήθηκε στὴν Ἑλλάδα μιὰ μεταβίβαση, στὴν οὐσία, ἐξουσίας ἀπὸ τὶς δυνάμεις τῆς στρατοκρατικῆς διχτατορίας στὶς πολιτικὲς ἀστικὲς δυνάμεις. Ἡ ἀλλαγὴ περιορίστηκε μόνο στὸ ἐπίπεδο τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς χωρὶς ν' ἀγγίξῃ τὴν οἰκονομικὴ διάρθρωση τῆς χώρας, ἡ ὁποία παρέμεινε οἰκονομικὰ δεμένη στὰ ἅρμα τοῦ Ἀμερικάνικου, κυρίως, ἰμπεριαλισμοῦ, κυριαρχούμενη ἀπὸ τὰ ντόπια καὶ τὰ ξένα μονοπωλιακὰ κεφάλαια. Ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρά, σ' ὅλη τὴν διάρκεια τῶν ἑφτάμισυ χρόνων, τῆς στρατοκρατικῆς δυναστείας, ἡ χούντα κατάφερε νὰ φέρῃ τὴ χώρα σ' ἕνα τραγικὸ οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ ἀδιέξοδο, μὲ τὴν ἐναντίωση τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τοῦ συνόλου σχεδὸν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς χώρας καὶ μιᾶς μεγάλης μερίδας — ὁλοένα αὐξανομένης — τῶν ἀξιωματικῶν. Ἡ ἀνάπτυξη τῆς Λαϊκῆς πάλης ποὺ σὲ μερικὲς περιπτώσεις ἔπαιρνε διαστάσεις Λαϊκῆς ἐξέγερσης — κυρίως μὲ τὴν ἐξέγερση τοῦ πολυτεχνείου — ἔτεινε ν' ἀναπτυχθῆ σ' ἕνα ἐπικίνδυνο γιὰ τὴν χούντα καὶ τοὺς Ἀμερικάνους ἰμπεριαλιστὲς Λαϊκοαπελευθερωτικὸ κίνημα.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, τὸ πραξικόπημα στὴν Κύπρο ποὺ ἄνοιξε τὴν πόρτα στὴν Τούρκικη κατοχὴ καὶ δημιούργησε τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν διχοτόμηση τοῦ νησιοῦ, πρὸς ὄφελος τῶν ἰμπεριαλιστικῶν κύκλων τοῦ ΝΑΤΟ. Ἔφερνε τὴν χούντα μπροστὰ στὸν ἄμεσο κίνδυνο μιᾶς Λαϊκοστρατιωτικῆς ἐπανάστασης.

Ὅλα τοῦτα ἔκαναν τὴν πάρα πέρα ἐπιβίωση τῆς διχτατορίας, ἀκόμα καὶ γιὰ τοὺς Ἀμερικάνους πάτρωνες της, ἀδύνατη.

Ἀπὸ παλιὰ εἴχαμε διαπιστώσει τὸν ἐφεδρικὸ χαραχτήρα τῆς περιβόητης «Λύσης Καραμανλῆ». Οἱ Ἀμερικάνοι κηδεμόνες καλλιέργησαν ἔντεχνα μέσα στὸν μύθο αὐτῆς τῆς λύσης καὶ τὸν ἔθεσαν σὲ λειτουργία ὅταν πιὰ ἡ χούντα ἔπαψε νὰ τοὺς ἐξυπηρετεῖ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἔμπενε πιὰ στὸν δρόμο τῆς ἀνοιχτῆς ἀναμέτρησης καὶ ἡ συνέχιση τῆς διχτατορίας θὰ ὁδηγοῦσε σὲ κάθε ἄλλο παρὰ θετικὲς γι' αὐτοὺς ἐξελίξεις.

Ἂν ἡ ἀλλαγὴ γινόταν ὕστερα ἀπὸ μιὰ Λαϊκὴ ἐπανάσταση ἢ ὕστερα ἀπὸ ἕνα πραξικόπημα προοδευτικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τύπου Πορτογαλίας, τὰ πράγματα θὰ ἦταν ὁπωσδήποτε διαφορετικά. Ἔγινε ὅμως μιὰ μεταβίβαση στὴν κορυφή. Καταλύθηκε βέβαια ἡ ἡγεσία τῆς χούντας ἀλλὰ οἱ χουντικοὶ μηχανισμοὶ ἔμειναν ἀνέπαφοι καὶ μέσα καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ στράτευμα. Γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς νὰ ψηφίσῃ ἀνεπηρέαστα καὶ χωρὶς τὸν ἐπικρεμάμενο φόβο τῆς ἐπιστροφῆς τῶν τάνκς θὰ ἔπρεπε ἡ χούν-

Τὸ διάστημα τῶν τεσσάρων μηνῶν ποὺ μεσολάβησε μέχρι τὶς ἐκλογὲς ἦταν ἀσφυχτικὰ ἐλάχιστο γιὰ τὴν ἀνασύνταξη τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Ἰδιαίτερα στὸν χῶρο τῆς ἀριστερᾶς καὶ τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων, τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι ἡγέτες ἐπέστρεφαν στὴν Ἑλλάδα ὕστερα ἀπὸ μακρόχρονη ἐξορία. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς δὲν πρόλαβε καλὰ — καλὰ ν' ἀναπνεύση ἐλεύθερο ἀέρα, νὰ συνέλθη ἀπὸ τὸ — σόκ ἐλευθερία καὶ βρέθηκε μπροστὰ στὴν ἐκλογικὴ κάλπη, ἀνέτοιμος, γεμάτος διλήμματα καὶ φόβους γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Δημοκρατίας.

Ὁ Καραμανλὴς κατέβαινε στὶς ἐκλογὲς μὲ τὸ «ἀτοὺ» τοῦ ἐλευθερωτῆ, τοῦ δεσμώτη τῆς χούντας καὶ μιὰ θεαματικὴ ἔξοδο ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ. Μὲ ἕνα ὄνομα, ἀλλὰ μὲ παλλιὲς ἰδέες ὡραιοποιημένες, περισσότερο καμου φλαρισμένες, γεμᾶτες ἀσάφεια καὶ ἀόριστες θριαμβολογικὲς ὑποσχέσεις. Κέρδισε εὔκολα τὶς ἐκλογὲς ἔχοντας κύριο ἀντίπαλο τὴν Ε.Κ.Ν.Δ. καὶ στὴν συνέχεια τὸν ΠΑ.ΣΟ.Κ. καὶ τὴν ΕΝΩΜΕΝΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ.

Χωρὶς καθόλου νὰ σημαίνει ὅτι εἶναι ἀντιπροσωπευτικὸ, τὸ ἐκλογικὸ ἀποτέλεσμα, ξεπερνώντας κάθε προσδοκία ἔδωσε στὴν «Νέα Δημοκρατία» σχεδὸν 55% καὶ τὸ δικαίωμα νὰ σχηματίση αὐτοδύναμη καὶ ἰσχυρὴ κυβέρνηση.

Βέβαια ἀπὸ μιὰ πρώτη σκοπιὰ ἡ ἐκλογικὴ νίκη τῆς Ἑλληνικῆς ἀστικῆς τάξης, σημαίνει γιὰ τὸ Κυπριακὸ λύση «δυτικοῦ τύπου» — μιὰ λύση δηλαδὴ ποὺ ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τῶν δυτικῶν «συμμάχων». Αὐτὰ ὅμως τὰ δεδομένα τὴν φέρνουν ἀντιμέτωπη μὲ τὸ καθολικὸ αἴτημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ γιὰ Λεύτερη, δημοκρατική, ἀποστρατικοποιημένη ἐδαφικὰ ἀκέραιη, καὶ ἀδέσμευτη Κύπρο. Πράγμα ποὺ καθιστᾶ τὴν ἐπιβίωσή της, μέσα σὲ Δημοκρατικὰ δεδομένα, ἀδύνατη καὶ ποὺ διαφοροποιεῖ κάπως τὴν κατάσταση.

τα νὰ ἐκκαθαρισθῆ, ὄχι μόνο στὴν κορφὴ ἀλλὰ καὶ στὴν βάση. Στὸ στράτευμα, τὴν ἀστυνομία, τοὺς δημόσιους καὶ τοὺς συνδικαλιστικοὺς ὀργανισμούς.

Ἡ ἐξαρτημένη ὅμως, Ἑλληνικὴ ἀστικὴ τάξη ποὺ κληρονόμησε τὰ ἰνία τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὴν χούντα, ἦταν ἀδύνατο νὰ προχωρήση σὲ ριζοσπαστικὰ μέτρα ἀποχουντοποίησης γιὰ νὰ διατηρῆ ἀνοιχτὸ τὸ δρόμο τῆς σίγουρης ἐξουσίας καὶ νὰ χρησιμοποιῆ τοὺς ὑφιστάμενους χουντικοὺς μηχανισμοὺς σὰν ἕνα κέντρο ἐκβιασμοῦ τῆς Λαϊκῆς θέλησης («Ἢ ἐγὼ ἢ τὰ τάνκς»).

Ὁπωσδήποτε ὅμως ἡ Δημοκρατία στὴν Ἑλλάδα ἀνοίγει νέες προοπτικὲς γιὰ τὸ Κυπριακὸ ἐθνικοαπελευθερωτικὸ κίνημα ποὺ πρέπει νὰ ἀναπτυχθῆ μὲ τὴν συμπαράσταση τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀλλὰ ἀνεξάρτητο καὶ αὐτοδύναμο. Μὲ τὴν βοήθεια τῶν πραγματικῶν του φίλων καὶ προσδοκόντας ὅτι θὰ ἀνατείλουν καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν Κύπρο μέρες καλύτερες, μέρες πραγματικῆς Λευτεριᾶς καὶ Δημοκρατίας.

ΣΥΝΤΡΟΦΕ ΔΩΡΟ...

Γιατὶ να σε κλάψουμε σύντροφε Δώρο
Αφοῦ τόξερες
Οι παπαρούνες τόνοιωθαν πως πριν απ τη μεγάλη νίκη
κάποιου το αιμα ο άσφαλτος θα πιεὶ
πως πριν απ το μεγάλο φονικὸ
θα κάθωσουν να μας θυμίζεις «ψωμὶ καὶ λευτεριὰ».
Τόξερες
Μεγάλη ευθύνη πήραμε μας έλεγες
Δύσκολο δρόμο μας αφίνεις ἀδελφὲ
Και τώρα κάθε φορὰ που θάρχεται η άνοιξη
οι παπαρούνες ολου του κόσμου
δὲν θάχουν τίποτε γιὰ να ζηλέψουν
γιατὶ θα είναι τὸ αίμα σου αδερφέ μας
το αίμα σου σύντροφε Δώρο
που θα μας συνοδεύει και θα στέκει εδὼ
μεσ τὶς καρδιὲς μας μπολιασμένο
απόδειξη πως πια δεν έχει γυρισμὸ...

Κώστας Χαραλαμπίδης

ο ρενος πρεντζας στην «αργω»

...Αὐτοὶ ποὺ δημιούργησαν τὸ Πολυτεχνεῖο, αὐτοὶ ποὺ τὸ κατέστησαν σύμβολον τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας τῆς Δημοκρατίας τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἐλευθεριῶν καὶ τῶν ἀναπαλλοτριώτων ἀνθρωπίνων καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἦσαν παιδιὰ ποὺ μπῆκαν στὴν νεότητα μὲ τὰ «νάματα» τῆς σοφίας τῶν Παπαδόπουλων καὶ τῶν Παττακῶν.

Ποιοὶ προστάτεψαν ἐκεῖνα τὰ παιδιά; Ποιοὶ τὰ καδοδήγησαν σωστά; Οἱ δάσκαλοί τους; Ἀσφαλῶς ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν οἱ φωτισμένοι δάσκαλοι· Ἀλλὰ οἱ δυνατότητές τους ἦταν περιορισμένες. Καὶ βρῆκαν αὐτὰ τὰ ὡραῖα Ἑλληνόπουλλα τοὺς δρόμους τοῦ προβληματισμοῦ τους· Καὶ βρῆκαν τὸ δρόμο τῆς Δημοκρατίας καὶ τὰ μετερίζια τῆς ἀντίστασης.

Δὲν ἦταν τὸ Πολυτεχνεῖο ἁπλᾶ καὶ μόνο καρπὸς τοῦ ὡριμάσματος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἢ ἔστω μιᾶς μερίδας του. Ἦταν ἐπίσης ἀποτέλεσμα τοῦ ὡριμάσματος τῶν συνθηκῶν. Ποιὲς ἦταν οἱ συνθῆκες εἶναι ἕνα ἐρώτημα ποὺ πρέπει ν' ἀπαντήσουμε ἂν πρόθεσίς μας εἶναι νὰ καταλήξουμε στὰ σωστὰ ἱστορικὰ συμπεράσματα. Θὰ πρέπει γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ ν' ἀνατρέξουμε στὸ 1967.

Ὅταν τὸν Ἀπρίλη τοῦ 67 γινόταν τὸ πραξικόπημα τὸ φοιτητικὸ κίνημα βρισκόταν στὴν πιὸ καλή του ὥρα. Οἱ ἀγῶνες τῶν φοιτητῶν ἀπὸ τὸ 1956 ὡς τότε καὶ κυρίως στὴν περίοδο τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου ἀνένδοτου ἀγώνα ἔφεραν τὸ ὡρίμασμα τῆς φοιτητικῆς ἡγεσίας. Ἤδη τὰ συνδικαλιστικὰ στελέχη δὲν ἦταν ἁπλᾶ δυναμικοὶ ἀγωνιστὲς καὶ πρωτοπόροι μιᾶς σταυροφορίας γιὰ καλύτερη παιδεία, ἀλλὰ εἶχαν ταυτόχρονα ξεκαθαρισμένους ἰδεολογικοὺς προσανατολισμοὺς καὶ σαφῆ πολιτικὴ τοποθέτηση· Ὅλες οἱ παρατάξεις ὀργανώνονταν καὶ συμφωνοῦσαν στὶς βασικὲς ἀρχὲς γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τοῦ ρόλου τοῦ φοιτητικοῦ κινήματος. Ἡ προετοιμασία τους γινόταν συνεχῶς ἐντονώτερη καθὼς φαινόταν πὼς πλησίαζε ἡ ὥρα τῶν ἐκλογῶν.

Σ' αὐτὴν τὴν καλή του ὥρα βρῆκε τὸ φοιτητικὸ κίνημα ἡ δικτατορία. Διαλεχτὰ στελέχη του συνελήφθησαν καὶ φυλακίστηκαν. Ἀμέσως μετὰ τὴν δικτατορία τὸ κλείσιμο τῶν Πανεπιστημίων εἶχε διαλυτικὲς συνέπειες.

Ὅταν ξανάνοιξαν ἡ αὐξημένη παρουσία ἀστυνομικῶν, γνωστῶν χαφιέδων τῆς ἀσφάλειας καὶ κάποιων νέων προσώπων — προφανῶς, τῆς νέας σοδειᾶς χαφιέδων — καθὼς καὶ οἱ ἐξετάσεις ποὺ ἀκολούρησαν σὲ λίγες μέρες, ἐμπόδισαν τὴν ἀνάπτυξη ἀντιστασιακῆς δράσης σὲ μεγάλη κλίμακα.

Ἀλλὰ γενικὰ τὸν πρῶτο χρόνο τῆς δικτατορίας ἐπικρατοῦσε ἕνα κλίμα φοβίας. Ἡ ἀντίσταση ὑπῆρχε ἦταν παθητικὴ βέβαια, ἀλλὰ ἀρκετὰ αἰσθητὴ στὴν χούντα.

Ο ιέπόμενε ςόμως σειρὲς μεγάλωσαν μέσα στὴν δικτατορία. Ἦταν δέκτες τῆς προπαγάνδας ἀλλὰ ταυτόχρονα ζώντας κάθε μέρα τὴν πραγματικότητα στὶς ἐπαρχίες τους, στὰ σπίτια τους, εἶχαν τὴν δυνατότητα νὰ καταλαβαίνουν τὴν ἀλήθεια· Καὶ κρατοῦσαν κι' αὐτοὶ ἐχθρικὴ στάση ἐπέναντι στὴν χούντα· Αὐτὴ τὴν ὁλοφάνερη ἐχθρότητα τί τὴν ἔκανε ἀπὸ παθητικὴ ἐνεργητική; Νομίζω πὼς βασικώτερος λόγος ἦταν ἡ κακὴ πορεία τῆς οἰκονομίας καὶ ἡ ἀδυναμία τοῦ καθεστῶτος νὰ δημιουργήση κάποια λαϊκὴ βάση.

Τὸ κλίμα ἀνησυχίας γινόταν συνεχῶς καὶ πιὸ βαρύ. Ἦταν φυσικὸ αὐτὸ τὸ κλῖμα νὰ μεταφέρεται καὶ στὰ Πανεπιστήμια, ποὺ ἀντιμετώπιζαν κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα δικά τους προβλήματα καὶ νὰ βοηθοῦν τοὺς φοιτητὲς νὰ ἀναζητήσουν διεξόδους καὶ νὰ προβληματισθοῦν γιὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας τους καὶ τὸ δικό τους.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀδυναμία τῆς χούντας νὰ διαμορφώση τὴ δική της λαϊκὴ βάση, ἡ γενικὴ ἐχθρότητα πρὸς τὸ καθεστὼς καὶ ἡ διεθνὴς ἀπομονωσή του, μαζὶ μὲ τὴν ἐπερχόμενη οἰκονομικὴ κατάρρευση, ἐπέβαλλαν στοὺς Ἀμερικάνους νὰ ἐπιδιώξουν κάποιας μορφῆς δημοκρατικὴ βιτρίνα.

Ἀκολούθησε κάποια χαλάρωση τῶν καταπιεστικῶν μηχανισμῶν ποὺ ἐπέτρεπε στοὺς φοιτητὲς νὰ ἀρχίσουν νὰ ὀργανώνονται. Ἀποτέλεσμα τῆς ὀργάνωσης αὐτῆς καὶ τῆς ἐπιτεινομένης πίεσης γιὰ περισσότερες ἐλευθερίες ἦταν ἡ ἀναταραχὴ στὰ Πανεπιστήμια τὴν ἄνοιξη τοῦ 1973.

(Ἀργότερα ἀκολούθησε ἡ ἀνταρσία τοῦ ναυτικοῦ, ἡ κατάργηση τῆς μοναρχίας, τὸ «δημοψήφισμα» καὶ ἡ «Δημοκρατία μπανάνας», λατινοαμερικάνικου τύπου, μὲ πρωθυπουργὸ τὸν Μαρκεζίνη·

Πρώτη ὅμως ἀπ' ὅλες τὶς τάξεις κατανόησε τὴν πορεία στὴν ὁποία ἔθετε τὴν Ἑλλάδα ἡ χούντα, ὁ φοιτητικὸς κόσμος. Ἡ φοιτητικὴ ἡγεσία ὅταν ἔπαιρνε τὴν πρωτοβουλία τοῦ ἀγώνα, στόχο της εἶχε νὰ ματαιώση τὴ Δημοκρατία μπανάνας καὶ νὰ ἐπιδιώξη τὴ Δημοκρατία χωρὶς προστάτες. Δὲν εἶχε ὅμως προοπτικὲς ἐπιτυχίας ἂν ἐξ ἀρχῆς πρόβαλλε αὐτὲς τὶς πολιτικὲς ἐπιδιώξεις.

Βρῆκε λοιπὸν τὰ σωστὰ καὶ ἀκόμη καὶ μὲ δικτατορικὸ καθεστὼς, νόμιμα συνθήματα.

— Περισσότερες δαπάνες γιὰ τὴν Παιδεία, ἀκαδη-

συνέχεια στὴ σελίδα 10

ο ανδρεας ομηρου στην «ελευθερη σκεψη»

Ἡ περήφανη φοιτητική νεότητα τῆς Ἑλλάδος ἡ πιὸ ζωντανὴ ἔκφραση τοῦ λαοῦ της βγῆκε ἀπὸ τὰ πλαίσια τῆς ἠρεμίας τῆς τάξης καὶ τῆς ἀσφάλειας ποὺ ἐπέβαλε στὸ λαὸ τῆς Ἑλλάδας ἡ φασιστικὴ δικτατορία καὶ διατράνωσε ἀπερίφραστα τὴν ἀπόφασή της νὰ μὴν ἀνεχθῆ πιὰ τὴν βία τῶν τάνκς καὶ τὴν τάξη τῆς ξιφολόγχης ποὺ ἐπέβαλε στὴν Ἑλλάδα ἡ στρατιωτικὴ χούντα·

Κόχλαζε πάντα σὰν ἡφαίστειο ὁ κρυφὸς καϋμὸς τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδας γιὰ ἕνα ξεσήκωμα λευτεριᾶς. Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ αὐτοσχέδιου Ραδιοσταθμοῦ τοῦ Πολυτεχνείου ἀντήχησε σὰν βάλσαμο στὶς καρδιὲς τῶν βασανισμένων Ἑλλήνων.

«Ἐδῶ Πολυτεχνεῖο, ἐδῶ Πολυτεχνεῖο. Σᾶς μιλᾶ ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τῶν Ἐλεύθερων ἀγωνιζομένων φοιτητῶν, τῶν Ἐλεύθερων ἀγωνιζομένων Ἑλλήνων· Καλοῦμε ὅλους τοὺς ἀγωνιζόμενους στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγώνα τους μέχρι τὸ πρωΐ. Τὸ πρωΐ θὰ ἀνατείλη ἡ νίκη. Σύνθημά μας: Κάτω ἡ Χούντα, κάτω ἡ δικτατορία, Ζήτω ἡ πραγματικὴ Δημοκρατία, Ζήτω ἡ Ἐλευθερία. Λαϊκὴ ἑνότητα γιὰ πετύχουμε τὴ λαϊκὴ κυριαρχία»·

Ὁ λαὸς τῆς Ἀθήνας ἀνταποκρίθηκε στὸ κάλεσμα τῆς νεότητας καὶ ξεσηκώθηκε στοὺς δρόμους γιὰ νὰ ἑνωθῆ μὲ τοὺς νέους ποὺ ἦταν μέσα κι᾿ ἔξω ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖο. Τὸ Πολυτεχνεῖο εἶχε πιὰ μεταβληθεῖ σὲ κάστρο ἀντίστασης, ἐλευθερίας καὶ δημοκρατίας. Τὸ Πολυτεχνεῖο εἶχε πιὰ περάσει στὴν ἱστορία τῆς Ἑλλάδας σὰν σύμβολο ἀγῶνα.

Τὸ ἀρχικὸ αἴτημα γιὰ ἐλεύθερες φοιτητικὲς ἐκλογές, κατάφερε μπροστὰ στὴν μεγαλειώδη συμπαράσταση τοῦ Ἀθηναϊκοῦ λαοῦ νὰ μετασχηματιστῆ γρήγορα σὲ Πανελλήνια ἀξίωση ἀλλαγῆς.

«Ἀπόψε πεθαίνει ὁ φασισμὸς», ἦταν τὸ σύνθημα τῆς νύχτας τῆς Παρασκευῆς — τὸ πιὸ ἄγριο, τὸ πιὸ συγκλονιστικὸ σύνθημα ποὺ μπόρεσε ποτὲ νὰ ξεπετάξη ἀπὸ τὰ στήθια του ἕνας καταπιεσμένος λαός· Ἡ δικτατορία ποὺ ντρόπιαζε τὴ χώρα τοῦ Σόλωνα ἔπρεπε νὰ πάρη ἀμέσως τὰ βρεγμένα της· Τὸ ἀπαιτοῦσε ὁ λαός.

Ὁ σταθμός, μετέδιδε· «Ἐδῶ Πολυτεχνεῖο. Αὐτὸ ποὺ γίνεται αὐτὴ τὴν στιγμὴ στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας θυμίζει πανηγύρι. Οἱ καμπάνες ἠχοῦν χαρμόσυνα. Οἱ ἰαχὲς τῶν φοιτητῶν ἔχουν φτάσει πολὺ μακρυά. Στὸν Ἅγιο Νικόλαο, στὰ Πευκάκια οἱ καμπάνες χτυπᾶνε χαρμόσυνα ἑνωμένες μὲ τὶς καμπάνες τῆς Κυψέλης».

Ἀδελφωμένοι οἱ φοιτητὲς μὲ τὸν λαό, μὲ τοὺς ἐπιστήμονες, τοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς ἀγρότες, ἑνωμένοι σὲ μιὰ πανστρατιὰ ἀγωνιστικὴ δείξανε στοὺς στρατοκράτες βασανιστὲς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πὼς ἀποφάσισαν νὰ μὴν ἀνεχτοῦν πιὰ ἄλλο οὔτε τὴν στέρηση τῶν στοιχειωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τους, οὔτε τὴν ἐκμετάλλευση τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς χώρας ἀπὸ τὸ ξένο κεφάλαιο, οὔτε τὴν διεθνῆ ἀνυποληψία στὴν ὁποία ὁδήγησαν τὴν χώρα οἱ ἐπίδοξοι σωτῆρες της.

«Ἢ τώρα ἢ ποτὲ» φώναζαν οἱ φοιτητὲς τὴν νύχτα ἐκείνη καὶ ἡ μυριόστομη ἐπανάληψη τοῦ συνθήματος φούντωσε τὸ ἀγωνιστικὸ αἴσθημα τοῦ ξεσηκωμένου λαοῦ.

Ἡ συγκέντρωση τῶν φοιτητῶν καὶ τοῦ λαοῦ εἶχε ἀρχίσει νὰ παίρνη ἀπειλητικὲς διαστάσεις γιὰ τοὺς κρατοῦντες. Ἤδη τὰ πλήθη συγκρούονταν μὲ τὴν ἀστυνομία ἡ ὁποία ἀδυνατοῦσε νὰ τὰ συγκρατήση·

Ἔπρεπε νὰ σκεφθοῦν τρόπους. Νὰ μηχανευτοῦν λύσεις. Ἂν δὲν δροῦσαν ἐκείνη τὴν νύχτα μετὰ ἴσως ἦταν ἀργά. Τίποτε πιὸ εὔκολο γιὰ τοὺς δικτάτορες, ἀριστούχους τῆς Σ.Ι.Α. Στὴν δικτατορία ὡς γνωστὸ δὲν ὑπάρχει ἡ βραδυκίνητη διαδικασία τῶν νομοθετικῶν σωμάτων γιὰ τὴν λήψη μιᾶς ἀποφάσεως. Αὐτὰ ἀποτελοῦν «τροχοπέδη στὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ καλῶς νοουμένου συμφέροντος». Οἱ τύραννοι χωρὶς χρονοτριβὴ ἀποφασίζουν καὶ διατάσσουν. Ἀποφάσισαν λοιπὸν ὁ Ἰωαννίδης καὶ ὁ Παπαδόπουλος καὶ διέταξαν. Διέταξαν τὰ τάνκς νὰ χτυπήσουν τὰ νιάτα τῆς Ἑλλάδας ποὺ ἄοπλα ζητοῦσαν ὅτι γιὰ τὸν ἄνθρωπο δὲν εἶναι πολυτέλεια μιὰ ἀνάγκη. Τὰ νιάτα ποὺ ζητοῦσαν λευτεριά.

Χύμηξαν μουγκρίζοντας τὰ σιδερένια τέρατα τὸ πρωϊνὸ τῆς 17ης τοῦ Νιόβρη γιὰ νὰ πνίξουν στὸ αἷμα τὸ ξεσήκωμα τῶν νέων τῆς Ἑλλάδας.

Ἡ ἄσφαλτος, οἱ τοῖχοι, τὰ τζάμια τρίζανε ἀπὸ τὸν ἀνατριχιαστικὸ ἦχο τῶν ἐρπυστριῶν. Μάτια θηρίων τῆς Ἀποκαλύψεως ἄστραψαν οἱ προβολεῖς τους ὁλόγυρα, ἐκτυφλωτικά, καθὼς ἀναζητοῦσαν τὴν λεία τους. Τὰ νεῦρα τεντώσανε καὶ οἱ καρδιὲς σφίξανε καθὼς ὁ θάνατος τριγυρνοῦσε μὲ τὰ τεθωρακισμένα ἅρματα στὴν καρδιὰ τῆς πολυβασανισμένης Ἀθήνας. Ποιὰ ἦταν ἡ λεία τῶν θηρίων; Ἡ λεία ἦταν τὰ νιάτα ποὺ διψοῦσαν γιὰ λευτεριά· Πνίξανε στὸ αἷμα τὰ περήφανα νιάτα τῆς Ἑλλάδας οἱ παρανοϊκοὶ στρατοκράτες τῆς χούνας.

Ἡ Ἑλληνικὴ γῆ δέχηκε τοὺς νεκροὺς ἀγωνιστὲς τῆς Ἐλευθερίας σὲ ὁμαδικοὺς τάφους. Οὔτε ἕνα στεφάνι, οὔτε τὸ στερνὸ δάκρυ τῆς μάνας.

συνέχεια στὴ σελίδα 10

Μοιρολόγι
για το Δώρο

Έν' αδερφό είχα κάποτε, ένα λεβεντονιό
κυπαρίσσι ριζωμένο στην καρδιά του πατρογονικού
χιλιάδες μίλια μας χωρίζανε
όμως το αίμα του άκουγα
τις νύχτες να κυλά στις φλέβες μου.

Τα πιο τίμια όνειρα των ανθρώπων
γι' αυτά είχε βάλει στοίχημα τη μοίρα του.
Κάποτε σμίξαμε: δεν είχαμε γελαστεί —
αδέρφια απο την ίδια χαροκαμένη μάνα
μαζί σε τούτο το παράξενο περβόλι
πέρ' απο τούτο το παράξενο περβόλι
στα σύνορα της φωτιάς.

Μου κάρφωσε στ' αστήθι έν' άσπρο γαρύφαλο.
Καρδιά του χειμώνα στην Αμμόχωστο.
Αχ, πού να φανταστώ, πως ήταν ο τελευταίος Γενάρης,
πως τον Αύγουστο θα μου 'βαφε κόκκινο το γαρύφαλο;

Αθήνα 11.10.74

ΜΕΣΕΒΡΙΝΟΣ

Ο ΡΕΝΟΣ ΠΡΕΝΤΖΑΣ

άπό τήν σελίδα 8

μαϊκές έλευθερίες, συνδικαλιστικές — φοιτητικές έλευθερίες, έκλογές άπό έκλελεγμένες έπιτροπές, κατάργηση τοῦ θεσμοῦ τῶν Κυβερνητικῶν Έπιτρόπων στίς σχολές, κατάργηση τοῦ Δικαιώματος 1347 πού έπέτρεπε τήν διακοπή τῆς άναβολῆς στρατεύσεως τῶν φοιτητῶν, μέ συνέπεια νά στρατευθοῦν οί κυριώτεροι ήγέτες τῶν φοιτητῶν.

Τόν Νοέμβριο ἦταν ποιά έτοιμοι οί φοιτητές νά ύποβάλουν τελεσιγραφικά τά αίτήματά τους, στά όποῖα πρόσθεσαν καί τό μόνιμο προδικτατορικό αἴτημά του, τῆς διάλυσης τοῦ Σπουδαστικοῦ Τμήματος Άσφαλείας. Άπειλοῦσαν οί φοιτητές πώς ἄν δέν γίνονταν δεκτά τά αίτήματά τους θ' άρχίζανε άπεργία διαρκείας. Τά ύπόλοιπα εἶναι πολύ γνωστά.

Οί φοιτητές κλείστηκαν στό Πολυτεχνεῖο. Διαδήλωναν είρηνικά τίς έπιδιώξεις τους έχοντας τή συμπαράσταση τῆς συγκλήτου καί τοῦ Πρύτανη. Άκολούθησε ό άποκλεισμός τοῦ κτιρίου άπό τήν Άστυνομίαν, οί πρῶτες συγκρούσεις, οί πρῶτοι πυροβολισμοί, ή έπέλαση τῶν τάνκς.

Πολλοί ἦσαν οί νεκροί, μέσα καί ἔξω άπό τό Πολυτεχνεῖο. Φοιτητές καί Έργάτες.

Άλλά τό Πολυτεχνεῖο πέτυχε τόν πρωταρχικό του σκοπό: Έξευτέλισε τήν μπαναναδημοκρατία τοῦ Μαρκεζίνη πού όκτώ μέρες άργότερα έξαφανίζονται μέ πρωτοβουλία τῆς Σ.Ι.Α. διά τοῦ Ίωαννίδη.

...Έκεῖνες οί μέρες τοῦ περσινοῦ Νιόβρη ἦσαν συγκλονιστικές. Τό φοιτητικό κίνημα τῆς Άθήνας άκολούθησε ό ξεσηκωμός τῶν φοιτητῶν τῆς Θεσσαλονίκης καί τῆς Πάτρας, ή κινητοποίηση τῶν έργατῶν στά μεγάλα άστικά κέντρα καί τίς έπαρχιακές πόλεις· ή κάθοδος τοῦ λαοῦ πρός τό κέντρον τῶν Άθηνῶν πού ἄν καθυστεροῦσαν τά τάνκς στήν έπαναστατική του όρμή θά όδηγοῦσε στήν πτώση τῆς χούντας καί τήν έγκαθίδρυση Δημοκρατίας.

Εἶναι γι' αὐτό πού ἦρθαν τά τάνκς. Καί εἶναι γι' αὐτό πού πρίν ἔλθουν έμφανίστηκαν οί προβοκάτορες πού προσπάθησαν νά περάσουν συνθήματα άναρχικά. Θά ἔδιναν ἔτσι τά προσχήματα νά διαβρωθῆ ή φοιτητική έξέγερση σάν άναρχική. Θά ἔδιναν έπίσης «ήθική» δικαίωση στά τάνκς πού θά έπενέβαιναν γιά νά ματαιώσουν τόν κίνδυνο τῆς άναρχίας.

Ώστόσο οί έκπομπές τοῦ ραδιοσταθμοῦ τῶν φοιτητῶν, προκαλοῦσαν ριγή συγκίνησης, ένθουσίαζαν κι' έμψύχωναν τόν λαό πού τόν ὤθοῦσαν καί τόν ὤθησαν πράγματι σέ ένέργειες έπαναστατικές.

Στήν έξέλιξή του ό άγώνας τῶν φοιτητῶν ἔγινε άγώνας ὅλων τῶν έλεύθερων Έλλήνων, άγώνας παλλαϊκός. Η κατάληξή του ἦταν τραγική. Μιά πρωτοφανής αίματοχυσία κατέπνιξε τήν έξέγερση. Ή νίκη ὅμως ἦταν πύρρειος. Ή χούντα άναγκάστηκε νά έπαναφέρη τή δικτατορία, πιό στυγνή καί πιό άδίσταχτη άλλά χωρίς καμμιάν άπολύτως διέξοδο.

Ή πτώση της ἦταν βέβαια άπό τήν στιγμή πού έπανῆλθε άπροκάλυπτα στήν άρχή. Άκόμη κι' ἄν δέν ἦταν ή προδοσία σέ δυό φάσεις τῆς Κύπρου καί πάλιν θά ἔπεφτε, ἴσως πιό άργά, ὄχι ὅμως τόσο άργά.

Οί νέοι τοῦ Πολυτεχνείου έπάσχισαν καί καλῶς ήγωνίσαντο τό Πολυτεχνεῖο ἔγινε γιά τίς γενιές τῶν Έλλήνων σύμβολο νέων Θερμοπυλῶν...

Ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΟΜΗΡΟΥ

άπό τήν σελίδα 9

Ή έξέγερση έκείνη τῆς 16ης καί 17ης τοῦ Νιόβρη τοῦ '73 μπορεῖ νά μήν πέτυχε άμέσως τόν άντικειμενικό της σκοπό πού ἦταν ή πτώση τῆς χούντας. Πέτυχε ὅμως κάτι σπουδαῖο. Πέτυχε κ συνταράξη συνθέμελα τό έφιαλτικό οίκοδόμημα τῆς χούντας.

Ή χούντα έπέζησε γιά όκτώ μῆνες άκόμα. Τό σαθρό οίκοδόμημα κατέρρευσε μετά τό προδοτικό πραξικόπημα πού ἔκαμε καί στήν Κύπρο μέ τούς έδῶ ντόπιους ύποταχτικούς, καί πού ἄνοιξε τόν δρόμο στήν Τουρκική είσβολή. Κατέρρευσε ή χούντα συνοδευόμενη άπό τίς κατάρες τοῦ λαοῦ γιά τήν συμφορά πού ἔφερε καί στήν Έλλάδα καί στήν Κύπρο.

Ραίνοντας σήμερα μέ τά μῦρα τῆς εὐγνωμοσύνης μας τούς όμαδικούς τάφους τῶν άγωνιστῶν τῆς Δημοκρατίας καί τῆς Έλευθερίας, άξιώνουμε παράλληλα τήν τιμωρία τῶν ένόχων τῆς έθνικῆς συμφορᾶς. Εἶναι άξίωση πού πηγάζει άπό τό χρέος πού ἔχουμε πρός τίς έκατοντάδες νεκρούς τοῦ Πολυτεχνείου καί πρός τίς χιλιάδες νεκρούς τῆς Κυπριακῆς Έθνικῆς Άντίστασης.

ΤΕΛΟΣ

ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ

μια συζητηση στην αργω και η θεωρια της ουδετεροτητας

Τοῦ
Ζήνωνα Σιερεπεκλῆ

Ἡ ἐξωφρενικὴ κληριδ.κὴ ἄποψη γιὰ γεωγραφικὴ ὁμοσπονδία καὶ ἡ θεωρία σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ τούρκικη μειοψηφία μεταβάλλεται σὲ πλειοψηφία ἀποτελεῖ τὴν σημαντικότερη ἐξέλιξη στὸ διάστημα ποὺ πέρασε ἀπὸ τὴν προηγούμενη ἔκδοση τῆς «σοσ. ἔκφρασης». Ἡ ἀποδοχὴ τῶν τετελεσμένων, δηλ. τοῦ γεωγραφικοῦ διαμελισμοῦ ἀποτελεῖ γιὰ τὸν κ. Κληρίδη τὴν μόνη ρεαλιστικὴ λύση τοῦ κυπριακοῦ. Ρεαλιστικὴ λύση εἶναι ἡ δίχως ὅρους παράδοση στοὺς τούρκους καὶ τοὺς ἀμερικάνους, ρεαλιστικὴ λύση ἡ παραχώρηση τῆς Κερύνειας, τὸ ξερίζωμα δεκάδων χιλιάδων πολιτῶν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, ὁ διαχωρισμὸς τῶν δύο κοινοτήτων. Πολιτικὸς ρεαλισμὸς εἶναι γιὰ τὸν κ. Κληρίδη ἡ λύση ποὺ θὰ ἀποτελέση τὸ προστάδιο τῆς βαθμιαίας καὶ ὁλοκληρωτικῆς κατάληψης τῆς Κύπρου.

Ἡ δήλωση τοῦ κ. Κληρίδη ἔγινε σὲ μιὰ περίοδο πολὺ κρίσιμη, γιατὶ ὁ λαὸς μας βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ καταθλιπτικὸ βάρος ἑνὸς προδοτικοῦ πραξικοπήματος ποὺ ὁδήγησε τὸν τόπο στὴν καταστροφή, ἀνέτρεψε τὴν συνταγματικὴ νομιμότητα καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα στὴν τούρκικη εἰσβολή. Ἡ κατοχὴ τοῦ 40 τοῖς ἑκατὸ τῆς Κυπριακῆς γῆς ἀπὸ τὸν ἐπιδρομέα καὶ οἱ τεράστιες ἀπώλειες σὲ ἀνθρώπινες ζωὲς δημιούργησαν στὸ λαό μας ἕνα εἴσθημα ἀβεβαιότητας καὶ ἀνησυχίας γιὰ τὸ μέλλον του. Ἡ ἐσχάτη προδοσία τῆς 15ης τοῦ Ἰούλη ποὺ ἀντὶ νὰ ὁδηγήση τοὺς ἐνόχους στὸ σκαμνὶ τοὺς φόρτωσε μὲ βαθμοὺς καὶ παράσημα, δημιούργησε τὸ κλίμα τῆς πικρίας καὶ ταπείνωσης στὸ ὁποῖο ἡ θέση γιὰ γεωγραφικὴ ὁμοσπονδία εὐδοκιμεῖ μὲ τὴν ἡττοπάθεια καὶ τὸν ραγιαδισμό.

Μὲ τὶς θέσεις αὐτὲς ἐπανέρχεται στὴ θύμηση τοῦ λαοῦ μας ἡ γνωστὴ παλιὰ θεωρία γιὰ «ἀδιάλλαχτους» καὶ «ρεαλιστές». Ὁ Ντενκτὰς δηλώνει ὅτι ὁ Μακάριος εἶναι ἀδιάλλαχτος καὶ ὅτι ἡ παρουσία του στὴν Κύπρο δὲν θὰ ὁδηγήση σὲ λύση. Παράλληλα ἡ Τουρκία καὶ οἱ ἐδῶ πράκτορές της ἐπιδίδονται σὲ μιὰ χωρὶς προηγούμενο ὑποστήριξη πρὸς τὸν κ. Κληρίδη. Σὲ ἀπόλυτη δὲ συμφωνία μὲ τὴν πάρα πάνω θεωρία βρίσκονται καὶ οἱ ἐπίσημες θέσεις γιὰ δῆθεν ἀντιμαχόμενες παρατάξεις ποὺ προετοιμάζονται συνωμοτικὰ ἡ μὲν γιὰ τὴν ὑποστήριξη τῆς ἐπανόδου τοῦ προέδρου Μακαρίου, ἡ δὲ γιὰ τὴν ματαίωσή της. Ἡ ἐξισωτικὴ αὐτὴ ἀντιμετώπιση τῆς φασιστικῆς τρομοκρατικῆς παρανομίας πρὸς τὴν τεράστια δημοκρατικὴ πλειοψηφία τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἀποτελεῖ φαινόμενο τόσο παλιὸ ὅσο καὶ ἡ συνωμοσία στὴν Κύπρο. Εἶναι ἡ θέση τῆς οὐδετερότητας ἀπὸ τὴν ὁποία τόσο πολὺ ἐξυπηρετήθηκαν παίρνοντας ἄλλοθι καὶ ἐπιχειρηματολογία οἱ ὁπαδοὶ τῶν πραξικοπημάτων καὶ τῶν δολοφονιῶν.

Πέρα ἀπὸ αὐτὸ διερωτᾶται κανένας ἂν οἱ θέσεις τοῦ κ. Κληρίδη ἦταν ἀποτέλεσμα πολιτικῆς, ἀφέλειας, ματαιοδοξίας ἢ μέρος ἑνὸς εὐρύτερου σχέδιου ποὺ σκοπὸ ἔχει τὴν νομιμοποίηση τῶν τετελεσμένων; Ἡ ἀπάντηση βγαίνει ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ γεγονότα ποὺ δημιούργησαν μὲ ἐπίσημη κάλυψη τὴν μετακίνηση πληθυσμῶν ποὺ βαφτίστηκε τόσο ἔντεχνα μὲ τὸ καλόηχο όνομα «ἀνθρωπιστικὰ θέματα». Εἶναι γνωστὸ πῶς βασικὴ προϋπόθεση τῆς γεωγραφικῆς ὁμοσπονδίας εἶναι ἡ ἀλλαγὴ τῆς δημογραφικῆς σύνθεσης τοῦ πληθυσμοῦ πράγμα ποὺ ἀποτελεῖ τὴν πρωταρχικὴ ἐπιδίωξη τῆς Τουρκίας.

Σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα ἡ «κυβέρνηση» ξεπέρασε καὶ τὶς προσδοκίες τῶν Τούρκων ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὶς θερμὲς ἐκδηλώσεις ὑποστήριξης τῶν διεθνῶν ἰμπεριαλιστικῶν κύκλων πρὸς τὸν κ. προεδρεύοντα.

Ἔτσι ἡ θεωρία τοῦ «ρεαλισμοῦ» ποὺ τόσο καθαρὰ ἀναλύθηκε στὴν «Ἀργώ» δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ τίποτα ἄλλο παρὰ μὲ συνεχῆ ὑπαναχώρηση ποὺ ὁδηγεῖ στὸν ἐξανδραποδισμὸ τοῦ λαοῦ, στὴν ἡττοπάθεια καὶ τὴν χωρὶς ὅρους παράδοση τῆς Κύπρου στὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ στοὺς πράχτορές τους.

Νἆναι ἄραγε τυχαῖο τὸ γεγονὸς πῶς λίγες μόνο μέρες μετὰ τὶς δηλώσεις Κληρίδη οἱ Τοῦρκοι ἑτοιμάζονταν γιὰ ἀποχώρηση ἀπὸ τὴν Ἀμμόχωστο γιὰ νὰ δείξουν τάχατες καλὴ θέληση γιὰ ἐπανατοποθέτηση τοῦ Κυπριακοῦ στὴν βάση τῶν συζητήσεων μεταξὺ Τουρκίας — Ἑλλάδος;

Αὐτὰ προβλέπει ἀσφαλῶς... τὸ εἰρηνευτικὸ σχέδιο Κίσσιγκερ. Ἀπαγκίστρωση, μερικὴ ἀποχώρηση τῶν Τούρκων, μερικὴ ἐπιστροφὴ προσφύγων γιὰ νὰ μπορέση ἔτσι νὰ βγῆ ἀπὸ τὴ διεθνῆ ἀπομόνωση ἡ Τουρκία, γιὰ νὰ μπορῆ νὰ σκληρύνη τὴ θέση της αὔριο ἐπιμένοντας στὴν γεωγραφικὴ ὁμοσπονδια. Ἂν ἀφεθοῦν τὰ πράγματα νὰ πάρουν αὐτὸ τὸ δρόμο γρήγορα ἡ Κύπρος θὰ γίνη μιὰ νέα Παλαιστίνη. Ὁ λαὸς ἀπογοητευμένος θὰ ἀρχίση νὰ φεύγη καὶ ἡ μετοίκιση στὶς Τουρκοκρατούμενες περιοχὲς ἀπὸ κάτοικους τῆς Τουρκίας θὰ μεταβάλη σὲ λίγα χρόνια τὴν πληθυσμιακὴ ἀναλογία πρὸς ὄφελος τῶν Τούρκων οἱ ὁποῖοι θὰ ζητοῦν πιὰ τὴν κατάληψη ὁλόκληρης τῆς Κύπρου. Τὸ ψήφισμα τοῦ ΟΗΕ μιλᾶ γιὰ πλήρη ἀποχώρηση τῶν στρατευμάτων κατοχῆς καὶ ἐπαναφορὰ ὅλων τῶν προσφύγων στὰ σπίτια τους. Ὅμως αὐτὸ δὲν τὸ θέλει ὁ Κίσσιγκερ καὶ γιὰ τοῦτο προσπαθεῖ νὰ μετατοπίση τὸ ζήτημα ἀπὸ τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη καὶ τὴν ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας, νὰ τὸ τοποθετήση στὴ βάση τῶν διαπραγματεύσεων κάτω ἀπὸ τὴν ὀμπρέλλα τοῦ ἀμερικάνικου πεντάγωνου. Ἡ Τουρκία θὰ «ἀναγκαστῆ» κάτω ἀπὸ αὐτὰ τὰ δεδομένα νὰ κάνη κάποιες ὑποχωρήσεις ὥστε τὸ ἑπόμενο βῆμα νὰ εἶναι ἡ ὑποχώρηση τῆς Κύπρου γιὰ νὰ μπορεῖ ἔτσι νὰ προκύψη μιὰ λύση μὲ «ἀμοιβαῖες ὑποχωρήσεις» ὅπως θὰ σύμφερε στοὺς ἀμερικάνους καὶ Τούρκους.

Ἔτσι φαίνεται πῶς ὁδηγούμαστε σὲ νέα ἀδιέξοδα καὶ νέα κρίση. Φαίνεται πῶς νέες μονοδιάστατες ἀναγκαιότητες θὰ καθορίσουν τὴν πορεία τῶν ἐξελίξεων πρὸς κατευθύνσεις ἐπικίνδυνες καὶ καταστροφικὲς γιὰ τὸ μέλλον αὐτοῦ τοῦ τόπου. Ἡ διεθνὴς συνωμοσία δὲν ἔμεινε ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὴν ὀλέθρια καταστροφὴ ποὺ ἔφερε σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ λαὸ καὶ βιάζεται γιὰ λύση. Λύση διχοτομική, λύση νατοϊκὴ ποὺ νὰ διαλύση μόνιμα καὶ ὁριστικὰ τὴν κυπριακὴ ἀνεξαρτησία καὶ τὴν ἀδέσμευτη τποθέτησή της.

Πρωταρχικὴ ἀσφαλῶς αἰτία τῆς βιασύνης αὐτῆς ἡ ἄρνηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου νὰ συνθηκολογήση μὲ τὸν ἔμπορα τῶν ἐθνῶν Κίσσιγκερ καὶ τοὺς ἰμπεριαλιστικοὺς κύκλους τῆς ἀμερικῆς. Ἤδη πλησιάζει πολὺ ἡ μέρα τῆς ἐπανόδου τοῦ νόμιμου Προέδρου Μακαρίου καὶ νέες ἐντονώτερες μηχανορραφίες ἑτοιμάζονται γιὰ τὴν ματαίωση τῆς ἐπανόδου του. Συνωστίζονται οἱ πληροφορίες γιὰ ἐπίσημες καὶ ἀνεπίσημες προσπάθειες νὰ πεισθῆ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος νὰ ἀναβάλη τὴν ἐπάνοδό του. Οἱ ἔξαλλοι καὶ οἱ ἄφρονες παίρνουν ἀπὸ τὶς δηλώσεις τοῦ

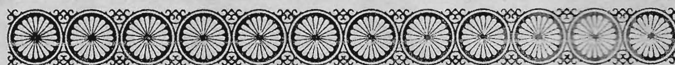
στὴν ἑπόμενη σελίδα

κυβερνητικοῦ ἐκπροσώπου καὶ τοῦ ὑπουργείου ἐσωτερικῶν τὸ ἀπαιτούμενο ἄλλοθι καὶ βρίσκουν ἐκ τῶν προτέρων δικαιολογία γιὰ νὰ ἐπιδοθοῦν σὲ νέες τρομοκρατικὲς πράξεις καὶ νὰ ξαναβάλουν σὲ λειτουργία τὰ Καλασνικωφ. Οἱ Τοῦρκοι μὲ σειρά τους δὲν πρόκειται νὰ παραμείνουν ἔξω ἀπὸ αὐτὸ τὸν χορό. Πολὺ πιθανὸν σύντομα νὰ βρεθοῦμε μπροστὰ στὸ δίλημμα νὰ διαλέξουμε ἢ αὐτὸν ποὺ ὑποστηρίζουν οἱ Τοῦρκοι ἢ τὰ τάνκς καὶ φάντομς. Ὅλοι ὅσοι ἔχουν συνδέσει τὰ συμφέροντά τους μὲ τὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ ἀποτέλεσαν ἢ ἐξακολουθοῦν νὰ ἀποτελοῦν γιοφύρια γιὰ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ θὰ ἐπιδιώξουν ἀσφαλῶς μὲ κάθε μέσο καὶ τρόπο νὰ παρεμποδίσουν τὴν ἐπάνοδο τοῦ Ἐθνάρχη Μακαρίου γιατὶ στέκει ἐμπόδιο σὲ διχοτομικὲς ἢ κρυπτοδιχοτομικὲς λύσεις.

Ὅμως ὁ λαὸς ἀγρυπνεῖ καὶ δὲν πρόκειται νὰ ἐπιτρέψη σὲ κανέναν, οὔτε στοὺς ἐμπόρους τῶν ἐθνῶν, οὔτε στοὺς ὀπαδοὺς τῶν πραξικοπημάτων καὶ ἐραστὲς τῶν αὐτομάτων, οὔτε στοὺς κανίβαλλους τῆς Τουρκίας νὰ παραμερίσουν τὴν θέλησή του καὶ τὴν ἀπόφασή του νὰ ἐπαναφέρη στὸ πολυβασανισμένο νησί μας τὸν ἐκλεκτό του πρόεδρο Ἀρχιεπίσκοπο Μακάριο. Ὁ Μακάριος ἀποτελεῖ αὐτὴ τὴν στιγμὴ ἐθνικὴ ἀναγκαιότητα γιὰ τὴν Κύπρο γιατὶ εἶναι ἡ ἐγγύηση τῆς ἑνότητας τοῦ λαοῦ, ἡ ἐγγύηση τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς διεθνοῦς συμπαράστασης, εἶναι ἁπλὰ ὁ ἐκλελεγμένος καὶ συνταγματικὰ νόμιμος πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Γι' αὐτὸ θὰ ἔρθη εἴτε τὸ θέλουν εἴτε ὄχι οἱ λογῆς λογῆς ἐχθροὶ τῆς Κύπρου.

Ζ. ΣΙΕΡΕΠΕΚΛΗΣ

γραμματα

'Αγαπητέ Σύντροφε

Τεμβριωτη,

.. Όσο για μένα, θα δοκιμάσω βαθύτατη ευτυχία, αν θελήσετε να με δεχτείτε ανάμεσα σας, ταπεινὸ μα πιστὸ συμμαχητὴ εκεί που μ' έταξε η μοίρα, στον πνευματικὸ αγώνα. Ο Πανίκος μου 'στειλε τη νέα έκδοση της Σοσιαλιστικὴς έκφρασης, και χάρηκα πολὺ, που συνεχίζετε με τόσο θάρρος τον αγώνα το δημοσιογραφικὸ. Η έκδοση παρουσιάζεται καλύτερα μελετημένη. Λείπει όμως η στήλη της βιβλιοκρισίας. Είναι απαραίτητη. Σκὲφτουμαι, πως θα μπορούσα ίσως να βοηθήσω στο ζήτημα αυτὸ, στέλνοντας σας σύντομες βιβλιοκρισίες απο τα βιβλία που διαβάζω, και που μερικὰ είναι εξαιρετικὰ ενδιαφέροντα και επίκαιρα μάλιστα. Γράψτε μου τη γνώμη Σας. Για την ώρα εσωκλείω ένα ποίημα στη μνήμη του Δώρου. Ο πόνος είναι τόσο βαρὺς, που δεν μπόρεσα να το αποφύγω. Δημοσιέψτε το, αν θέλετε, στο περιοδικό...

ΜΕΣΕΒΡΙΝΟΣ

'Αγαπητὴ Ἔκφραση,

Μὲ συγκίνηση πῆρα στὰ χέρια μου τὸ νέο σου φύλλο τοῦ Νιόβρη, τὸ ἀφιερωμένο στὸν χαμένο μας Δῶρο Λοΐζου........ Κι οἱ ποιητὲς νὰ γράφουν πρέπει διαρκῶς γιατὶ ἔξαφνα πεθαίνουν.

Κι ὅταν νιώθης τὴν ἀνάγκη νὰ γράφης δὲν συζητᾶς τὸ θέμα ἀλλὰ παίρνεις τὴν πέννα καὶ γράφεις, γράφεις ὥσπου νὰ λυτρωθῆς...

Δὲν ξέρω ἂν εἶμαι καλὸς ἢ κακὸς ποιητής, οὔτε κἂν ἂν εἶμαι ποιητής, πάντως σᾶς στέλλω κάτι, γραμμένο μὲ πόνο καὶ ἀγάπη γι' αὐτὸ τὸ μικρὸ νησί, τὸ δικό μας νησί. Δὲν ξέρω ἂν θὰ τὸ κρίνης δημοσιεύσιμο ἢ ὄχι, πάντως σὲ παρακαλῶ μὴ τὸ περιφρονήσης.

Μιχαὴλ Ζαφείρης

φοιτητὴς Ἰατρικῆς

Ἀθηνῶν.

'Αγαπητὴ σύνταξη,

Ἡ «Σοσιαλιστικὴ Ἔκφραση» κάτω ἀπὸ τὸ σύννεφο τῆς συμφορᾶς ποὺ σκέπασε τὸν ἡρωϊκὸ λαό μας δίνει τὴ δική της μάχη, μιὰ μάχη κατὰ μέτωπο ἐνάντια στοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδας μας.

Ἡ «Σοσιαλιστικὴ Ἔκφραση» ὄργανο σοσιαλιστικὸ θὰ προσπαθεῖ παντοτεινά, μὲ βήματα σταθερὰ καὶ σίγουρα, νὰ ὁδηγεῖ τὴν ἀλήθεια ἔξω ἀπὸ τὸ ἔρεβος, θὰ κάνει ὁρατὰ τὰ σκοτεινὰ παρασκήνια τῆς πολιτικῆς τῶν ξενόδουλων, τῶν προβοκατόρων καὶ ὅλων αὐτῶν ποὺ θέλουν νὰ βλάψουν τὸν τόπο μας.

Ἡ «Σοσιαλιστικὴ Ἔκφραση» θὰ προσπαθήσει νὰ φράξει τὶς ἑστίες τοῦ φασισμοῦ, θὰ ἐξουδετερώσει τὶς παγίδες τῶν ἐχθρῶν τῆς λευτεριᾶς.

Θὰ διώξει τὸ πέπλο τοῦ μυστηρίου ποὺ καλύπτει τὶς δυνάμεις ποὺ προσπαθοῦν νὰ βάλουν «τρικλοποδιὰ» στὴν ἱερὴ ὑπόθεσή μας.

Θὰ λυπήσει τοὺς ξενοκίνητους πλιατσικολόγους για τὶ ἔχει ταχθεῖ στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀλήθειας καὶ τίποτα δὲν θὰ σταθεῖ ἐμπόδιο στὸ δρόμο ποὺ χάραξε ἀπ' τὴν ἀρχὴ καὶ θὰ τὸν συνεχίσει, μέχρι τὸ ἰδεατὸ τέρμα τῆς διαδρομῆς της.

Ἡ «Σοσιαλιστικὴ Ἔκφραση» καλύπτει ἕνα μεγάλο κενὸ στὴ χώρα μας. Μὲ τὴ ψηλὴ στάθμη τῆς ὕλης, μὲ ἰδιάζουσα ἀξία, μὲ τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν ἐποχή μας θὰ ἀκολουθήσει τὸν δρόμο γιὰ μιὰ ὁλοκληρωμένη κατατόπιση τῶν νέων παιδιῶν, τῶν ἀνθρώπων ποὺ διψοῦν γιὰ ἀλήθεια καὶ ἐλευθερία.

Θὰ ἀποτελεῖ παντοτεινὰ τὸ ἐγκόλπιον τῆς νεολαίας μας, θὰ εἶναι ὁ φάρος ποὺ θὰ τὴν ὁδηγεῖ μακρυὰ ἀπὸ τὸν ὄλεθρον ποὺ παραμονεύει νὰ καταπνίξει τὰ ἰδανικὰ καὶ τὶς ἀξίες της.

Ἡ πατρίδα μας κινδυνεύει νὰ καταστραφεῖ ὁλοκληρωτικὰ ἀπὸ τὰ στίφη τῶν βαρβάρων καὶ ἀπὸ τὰ φίδια ποὺ ἔριξαν στὸν κόρφο μας οἱ ἐπαγγελματίες τοῦ μίσους

Ἡ «Σοσιαλιστικὴ Ἔκφραση» θὰ σταθεῖ ἀσπίδα σ' αὐτοὺς τοὺς κινδύνους, θὰ δημιουργήσει μιὰ ἀνοσία ἐνάντια στὸν ἰμπεριαλισμὸν ποὺ ἀπειλεῖ νὰ κρυφτεῖ μέσα στὰ στήθη τοῦ λαοῦ μας.

Πρῶτο χρέος τῆς «Σοσιαλιστικῆς Ἔκφρασης» εἶναι ἡ σωτηρία τῆς πατρίδας μας.

Καὶ σύνθημά της εἶναι:

Πάντα ψηλότερα θὰ ἀνεβαίνει, πάντα μακρύτερα θὰ κοιτάζει».

Α. Χατζηθωμᾶς

'Αγαπητὴ σύνταξη,

Καθὼς λέγουν οἱ εἰδήσεις, ἡ Ἀμερικὴ θέλει τὴν στρατιωτικὴ βάση Δεκελείας. Ἐπειδὴ ἴσως πολλοὶ (δυστυχῶς) θὰ νομίσουν ὅτι εἶναι μιὰ εὐκαιρία νὰ «καλοπιάσουμε» τοὺς Ἀμερικάνους μεταφέρουμε ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ σχόλιο Ἑλληνικῆς ἐφημερίδος ποὺ ἀφορᾶ τοὺς Ἀμερικανοὺς τῶν ἐκεῖ βάσεων.

«Ἀπολοφύρονται καὶ ἐκφράζουν βαθεῖαν ἀγανάκτησιν οἱ κάτοικοι τῆς Ἐλευσῖνος διὰ τὴν φθοροποιὸν ἑλληνοαμερικανικὴν ἐπικοινωνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν καταδικασθῆ, ἀφ' ὅτου ἔχει τεθῆ εἰς ἰσχὺν ἡ γνωστὴ σύμβασις «περὶ παροχῆς λιμενικῶν διευκολύνσεων εἰς τὸν 6ον Ἀμερικανικὸν στόλον». Καθημερινὰ εἶναι τὰ ἀνεπίτρεπτα ἐπεισόδια τῶν ναυτῶν καὶ συχνὴ ἡ προσβλητικὴ συμπεριφορὰ των. Τὸ δὲ χειρότερον ἡ ἀνυπολόγιστος ἠθικὴ φθορά, τὴν ὁποίαν ὑφίστανται οἱ νέοι ἀπὸ αὐτὸν τὸν συγχρωτισμόν. Ἔχει γεμίσει ἡ Ἐλευσίνα ἀπὸ νυκτερινὰ κέντρα κραιπάλης καὶ διαφθορᾶς. Εἰς αὐτὰ παρασύρονται οἱ νέοι, ἀκόμη δὲ καὶ οἱ ἔφηβοι τῶν 16 καὶ 13 ἐτῶν. Εἰς μίαν ἔφοδον τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως εὑρέθη εἰς αὐτὰ καὶ μειράκιον 11 ἐτῶν! Ὁ Δήμαρχος Ἐλευσῖνος εἰς διαμαρτυρίαν του πρὸς δημοσιογράφον εἶπε μεταξὺ ἄλλων:

«...Οἱ κοπέλλες τῆς Ἐλευσῖνος δὲν τολμοῦν νὰ κυκλοφοροῦν τὸ βράδυ... Κλείονται κατὰ κανόνα στὰ σπίτια τους ἀπὸ νωρὶς καὶ μένουν κυρίαρχες οἱ γυναῖκες τοῦ ὑποκόσμου...».

Ἀναστάσιος Κουφτερὸς

μαθητικοι αντιλαλοι

ΕΜΕΙΣ, Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σ' ὅλες τὶς χῶρες τοῦ κόσμου ὑπάρχουν φοιτητές. Ἕνα δυναμικὸ ἐπαναστατικὸ κομμάτι τοῦ λαοῦ. Πάντοτε πρωτοστατεῖ στοὺς ἀγῶνες γιὰ ἐλευθερία, δημοκρατία καὶ κοινωνικὴ δικαιοσύνη. Αὐτὸ τὸ κομμάτι τοῦ λαοῦ εἶναι τὸ μέλλον τοῦ τόπου.

Στὴν Κύπρο δὲν ἔχουμε κάτι τέτοιο. Ἔχουμε ὅμως τὴν μαθητικὴ νεολαία ποὺ εἶναι ἕνα ἐξ ἴσου δυναμικὸ κομμάτι, μὲ τὸ φοιτητικό. Πάνω σὲ αὐτὸ τὸ κομμάτι μποροῦμε νὰ οἰκοδομήσουμε τὴν αὐριανὴ κοινωνία. Μιὰ κοινωνία δημοκρατικὴ καὶ ἐλεύθερη.

Ἂν οἱ σημερινοὶ μαθητὲς διδαχτοῦν νὰ ἀγαποῦν τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν δημοκρατία, νὰ σέβονται φίλους καὶ ἐχθροὺς καὶ πάνω ἀπ' ὅλα μάθουν νὰ ἀγωνίζονται γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδας τους τότε νὰ εἴμαστε σίγουροι πὼς ἡ αὐριανὴ κοινωνία θὰ ὁδηγήση τὴν χώρα μας σὲ καλύτερες μέρες.

Οἱ μαθητὲς πρέπει νὰ λαμβάνουν μέρος στὴν πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ τοῦ τόπου τους εἰδικὰ δὲ στὴν Κύπρο· Αὐτὸ ἴσως νὰ παρεξηγῆται ἀπὸ μερικοὺς καὶ νὰ τοὺς ἐνοχλῆ, ἰδιαίτερα τὴν ἄρχουσα τάξη ποὺ πάντοτε προσπαθεῖ νὰ διατηρηθῆ στὴν ἐξουσία· Εἰπώθηκε πρόσφατα ἀπὸ μερικοὺς στὴν Κύπρο πὼς οἱ μαθητὲς πρέπει νὰ ἀπέχουν τῆς πολιτικῆς καὶ πρῶτα πρέπει νὰ ἀφεθοῦν νὰ ὡριμάσουν καλὰ ὥστε ἀργότερα νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ πολιτικοποιηθοῦν. Αὐτὸ εἶναι σωστό. Τὰ σχολεῖα δὲν εἶναι χῶρος γιὰ κομματικὴ δραστηριοποίηση καὶ ἡ προπαγάνδα πρέπει νὰ ἐκλείψη ἀπὸ τὰ σχολεῖα· Ἀλλὰ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο δὲν ἐννοοῦμε τὴν ἀπολιτικοποίηση τῶν σχολείων ἀλλὰ ὅτι πρέπει νὰ ἐκλείψη ὁ κομματισμός.

Ἡ πολιτικὴ κρίση καὶ ἡ δημοκρατικὴ ἰδεολογία δὲν χρειάζονται προπαγάνδα γιὰ νὰ καλλιεργηθοῦν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν. Αὐτὰ μποροῦν νὰ καλλιεργηθοῦν στὸ σχολεῖο μὲ εἰδικὰ μαθήματα ὥστε νὰ οἰκοδομηθῆ ἡ σωστὴ αὐριανὴ κοινωνία, μὲ τὰ σωστὰ λάβαρα καὶ τὰ σωστὰ συνθήματα.

Οἱ τελευταῖες ἐξελίξεις στὴν Κύπρο ἔχουν κάνει πιὰ τὸν μαθητὴ νὰ ὡριμάση. Τώρα εἶναι ρεαλιστὴς καὶ ξέρει ποιὸς εἶναι, ποιὸς εἶναι ὁ ἐχθρὸς καὶ ποιὸς ὁ φίλος του. Ξέρει πὼς δὲν πρέπει νὰ μένη σιωπηλὸς καὶ ναρκωμένος ὅπως τὸν θέλουν μερικοὶ ἀλλὰ ξεσηκώνεται καὶ ἐπαναστατεῖ.

Μπράβο του! Ὁ μαθητὴς ἔχει ξυπνήση πιά. Τώρα θέλει νὰ βγῆ ἔξω ἀπὸ τοὺς τέσσερεις σιωπηλοὺς τοίχους ποὺ τὸν ἔχουν κλείση οἱ ἄρχοντες τοῦ κράτους. Δὲν τοῦ ἀρέσει ὁ φασισμὸς καὶ αὐτοὶ ποὺ συνεχίζουν τὴν δράση τους πρὸς τὴν τέλεια καταστροφὴ τῆς χώρας του. Τώρα οὺς μισᾶ.

Ἡ πολιτεία ὅμως τί πράττει; Ὁ μαθητὴς ζητᾶ νὰ ἀλλάξη τὸ σύστημα καὶ δὲν θέλει νὰ εἶναι ρομπότ. Πέρασε πιὰ τούτη ἡ ἐποχή. Τώρα θέλει νὰ εἶναι ἐλεύθερος. Ἐλεύθερος στὴν σκέψη καὶ στὴν πράξη. Θέλει νὰ λαμβάνη μέρος στὴν πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ τοῦ τόπου του. Θέλει νὰ ξέρη ποιὸς διοικᾶ καὶ πῶς. Θέλει νὰ διαφεντεύη μόνος του τὸν ἑαυτό του μὲ τὸ μέλλον του· Νὰ εἶναι ἐλεύθερος μέσα σὲ μιὰ κοινωνία μὲ δημοκρατικὴ καὶ κοινωνικὴ δικαιοσύνη. Στόχος τῆς πολιτείας πρέπει νὰ γίνη:

«Ἡ διαμόρφωση ἑνὸς νέου τύπου Νεοκύπριου, ἑνὸς καινούργιου δημοκρατικοῦ πολίτη, ριζωμένου στὸ χῶμα καὶ στὴν ἱστορία του, ἀλλὰ καὶ ἱκανὸς νὰ συλλάβη τὰ μηνύματα τῶν νέων καιρῶν καὶ νὰ σταθῆ μεθαύριο μέσα στὸν εὐρωπαϊκὸ καὶ παγκόσμιο στίβο μὲ σιγουριὰ καὶ αὐτοπεποίθηση σὰν ἄνθρωπος ποὺ ξέρει τί θέλει καὶ μπορεῖ νὰ ἐπιδιώξη αὐτὸ ποὺ θέλει καὶ προπάντων σὰν ἴσος πρὸς ἴσον ἀπέναντι φίλων καὶ ἐχθρῶν ἕνας φωτισμένος, ἀνδρεῖος καὶ ὑπερήφανος ἄνθρωπος, δραστήριος, ὑψηλόφρων καὶ ἔντιμος, ὄχι παθητικὸς οὐραγὸς ἀλλὰ ἀποφασιστικὸς πρωτοπόρος στὴν κίνηση τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ»·

(Ε. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΥ)

Ἡ πολιτεία λοιπὸν ἂς ἀναλογισθῆ τὶς εὐθύνες της. Ἡ μαθητικὴ νεολαία αὐτοῦ τοῦ τόπου θὰ συνεχίση νὰ ἀγωνίζεται. Θὰ ἀγωνίζεται πιὰ μὲ τὰ σωστὰ λάβαρα καὶ τὰ σωστὰ συνθήματα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗ

Ο ΠΑΝΤΕΛΗΣ

Ἀγαπητέ μου Παντελῆ,
παλιέ συμμαθητή
Ἦταν ἀπὸ τὸ νηπιαγωγεῖο
ποὺ εἴμαστε μαζί.

Ὕστερα Δημοτικὸ
ὕστερα Γυμνάσιο,
πάντα ὁ ἴδιος ὁ Παντελῆς.

Σὲ θυμοῦμαι πάντα δεξιὸ μπὰκ
τῆς ὁμάδας μας, ποὺ δημιουργήθηκε
στὴν Α' Δημοτικοῦ καὶ θριάμβευσε
γιὰ δώδεκα τόσα χρόνια.

Οἱ ἀντίπαλοι πάντα σὲ ἔτρεμαν,
ἀλλὰ καὶ μεῖς σὲ τρέμαμε
στὶς προπονήσεις
(γιατὶ ἦσουν λίγο «φαουλτζῆς»).

Ἐκάμαμε τὴ θητεία μας
Παντελῆ μου,
κι ἔφυγες γιὰ σπουδές.

Γύρισες, ἔπιασες δουλειά,
(ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε «ἄφηνε» ἀρκετά)
παντρεύτηκες κι ἔκαμες καὶ μωρό.

Μέσα στὴ ρουτίνα τῆς ζωῆς
δὲν σ' ἔβλεπα πιὰ συχνὰ
παρὰ μόνο στὰ γήπεδα,
ὅταν ἐνθουσιαζόμαστε καὶ
φωνάζαμε γιὰ τὸ γκόλς
τῆς ὁμάδας μας Ο . . . .!!

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς εἶχες
παραπαχύνει τελευταῖα.

Εὐτυχῶς ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμα
πρωτάθλημα, γιατὶ θὰ μοῦ
ἔλειπες πολύ, δίπλα μου,
στὴν κερκίδα.

Γιατὶ Παντελῆ μου, παλιέ συμμαθητή,
εἶσαι ἀγνοούμενος
καὶ δὲν βρῆκα πιὸ μεγάλο θρῆνο
νὰ γράψω, ἀπὸ τοῦτο.

Α.Τ.

— Μέσα στὴ γενικὴ κουμοχαλασιὰ τῶν τελευταίων μηνῶν δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ μὴν ἐπηρεαστεῖ καὶ ἡ πνευματικὴ ζωὴ στὸν τόπο μας. Ὅταν μιλοῦν τὰ κονόνια καὶ τ' ἀεροπλάνα, ὁ λόγος κι' ἡ μουσικὴ σωπαίνουν. Ἄλλωστε πὼς νὰ διαφεντέψης τὴ φλόγα τῆς τέχνης μέσα στοὺς τόσους χαμοὺς, τῆς Δημοκρατίας, τῶν δικῶν, τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας, τῆς πατρίδας; Καὶ τὸ ψωμὶ εἶναι τόσο δυσεύρετο γιὰ τοὺς πιὸ πολλοὺς ἀπὸ μᾶς;

Θέλουμε ν' αλετρίσσουμε το χωράφι μας
χωράφι δεν έχετε
θέλουμε να δούμε τη μάνα μας
ο δρόμος είναι κλειστὸς
θέλουμε ν' ἀνάψουμε ένα κερὶ στην εκκλησιὰ
μας καραδοκούνε με το πολυβόλο.
Πὼς να ξεχωρίσουμε τους ξένους λαθρεμπόρους απο
τους δικούς μας προσωπιδοφόρους;
Τα βουνὰ μας ραγισμένα απο τα μοιρολόγια
οι γυναίκες μας ντυμένες στα μαύρα
και δωκάτω πήρε πάλι να λαλεὶ
το καλὸ πουλὶ το μαύρο το πουλάκι
τους Παργινοὺς επούλησαν σα γίδια σα γελάδια.

ΜΕΣΕΒΡΙΝΟΣ

— Ὡστόσο τ' ἀηδόνια ξαναλάλησαν στὰ ἐνδιάμεσα τῶν ρατ-ρατατ-ρατ... τῶν πολυβόλων, στὰ ἐνδιάμεσα τῆς τόσης πίκρας τὰ λογοτεχνικὰ περιοδικὰ «Νέα ἐποχὴ», «Κυπριακὸς λόγος», «Πνευματικὴ Κύπρος», ξανάδαν τὸ φῶς σὰν ἀπαραίτητα κομμάτια τῆς ὅποιας — εὔκολης ἢ δύσκολης — στιγμῆς τῆς ζωῆς τοῦ τόπου μας. Οἱ μπουάτ ξαναφύτρωσαν μὲ τὴ ζωηράδα καὶ τὴν συζητητική τους ἔξαψη, ἡ «Ἀργὼ», τὸ «Κλάμπ 99»' τὸ «Κατώγι», ἡ «Ἐλεύθερη σκέψη» τῆς Πάφου, ὁ «Τροχὸς» τῆς Λάρνακας, ἐλπίζουμε σύντομα κι' ἄλλες ἀκόμα κι' οἱ ἀπόδημες τοῦ Ὁμίλου φίλων τοῦ Μόρφου, ἡ Βαρωσιώτικη κ.λ.π. Κάπου θὰ βρεθῆ μιὰ φτωχικὴ γωνιὰ νὰ τὶς ζεστάνη, γιὰ νὰ ζεσταθοῦν μέσα ἀπ' αὐτὲς ἡ ἀνησυχία καὶ ὁ προβληματισμὸς τῆς Νεολαίας μας.

— Ὁ Θ. Ο. Κ. μετὰ τὴν περιοδία του στὴν Ἑλλάδα ἑτοιμάζεται νὰ δώση ξανὰ παραστάσεις ἢ καλύτερα ἐπαναλήψεις τοῦ «Παραμυθιοῦ χωρὶς ὄνομα» τοῦ Ἰάκωβου Καμπανέλλη, τοῦ παραμυθιοῦ ποὺ κόπηκε στὴ μέση καὶ ξεχάστηκε ὅπως κι ἄλλα ὄνειρά μας μὲ τὸ πραξικόπημα.

— Οἱ Κινηματογραφικὲς Λέσχες τῆς Λευκωσίας καὶ τῆς Λεμεσοῦ προσπαθοῦν νὰ μποῦν μὲ χίλιες δυσκολίες μέσα στὸ ρυθμὸ τῆς σύντομης προηγούμενης ζωῆς τους. Ἡ Λέσχη Λεμεσοῦ βρῆκε ἤδη τὸ δρόμο της, τὸ ρυθμὸ της, ἐνῶ τῆς Λευκωσίας προσπαθεῖ νὰ ἀνασυντάξει τὰ σκορπισμένα μὲ τὸν πόλεμο μέλη της.

— Ἐκθέσεις ζωγραφικῆς δεν ἄνοιξαν ἀκόμα, ἄνοιξαν ὅμως ἐκθέσεις φωτογραφίας μὲ θέματα ἀπὸ τὴν πρόσφατη τραγωδία μας. Σημειώνουμε δῶ τὴν πολὺ ἀξιόλογη ἔκθεση φωτογραφίας τοῦ Ζάκ Ἰακωβίδη στὸ Χίλτον, ποὺ θὰ τὴν συστήναμε σὲ κάθε Κύπριο γιὰ νὰ ξανανοιώση καὶ πολὺ ἔντονα τὸ ποὺ βρισκόμαστε καὶ ποῦ βρεθήκαμε. Ἰδιαίτερα σ' ὅσους ἀκόμα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς ΕΟΚΑ Β' δὲν κατάλαβαν τὶ γίνεται σ' αὐτὸ τὸν τόπο. Ἄς σταθοῦν ἀπέναντι στὶς φωτογραφίες κι' ἄς κάνουν μιὰ σοβαρὴ ἐπὶ τέλους συζήτηση μὲ τὸν ἑαυτό τους. Θἆταν ἀκόμα καλὸ νὰ περιοδέψη τούτη ἡ ἔκθεση σὲ Ἀγγλικὲς κι' Ἀμερικάνικες πόλεις γιὰ νὰ θαυμάσουν οἱ Λαοὶ τούτοι τὰ ἔργα τῶν ἡγετῶν ποὺ τοὺς ἀντιπροσωπεύουν.

— Ἐκδόσεις βιβλίων πολὺ ἐλάχιστες παρουσιάστηκαν στὸ διάστημα αὐτὸ. Περιμένουμε αὐτὲς τὶς μέρες ἀπὸ τὴν Ἀθήνα τὴν ἔκδοση τῶν ποιημάτων τοῦ πρόσφατα δολοφονημένου νέου ποιητὴ κι ἀγωνιστὴ Δώρου Λοΐζου. Ἡ ἔκδοση ἑτοιμάζεται ἀπὸ τὸν γνωστὸ γιὰ τὶς ἀντιστασιακὲς του ἐκδόσεις, ἐκδοτικὸ οἶκο «ΚΕΔΡΟΣ». Σημειώνουμε ἀκόμα τὴν ἔκδοση τῆς ἀξιόλογης νέας ποιητικῆς συλλογῆς τῆς γνωστῆς ποιήτριας Εὐγενίας Πετρώνδα «Τὸ σύθρηνο τῆς Κύπρου».

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΟΚΑ Β

Τι είναι αυτό που σε κάμνει να σκοτώνεις
τον αδερφό σου;
Τι είναι που σε κάμνει να πολεμάς
για συφέρο ξένο;
Και ποιές ιδέες σε κατάντησαν να χαλάς
την πατρίδα σου;
Τα είδες τα αποτελέσματα.
Τα βλέπεις τα ερείπια.
Σε καλούν οι λαοί
Σε καλούν οι σταυροί που είναι στημένοι στους
τάφους των αδερφών σου.
Αρχισε να χτίζεις αυτά που χάλασες.

Γκιοκάι

— Ἕνα φαινόμενο παρουσιάστηκε τὸν τελευταῖο καιρὸ, ἐπακόλουθο κι αὐτὸ τῆς παρούσας ἀκόμα τραγωδίας μας. Χιλιάδες ποιήματα ἐμφανίστηκαν ἀπὸ τὶς στῆλες ὅλων τῶν Κυπριακῶν ἐφημερίδων. Ἑκατοντάδες νέοι ἄνθρωποι, ἀκόμα καὶ παιδιὰ, θέλησαν ν' ἀποτυπώσουν στὸ χαρτὶ τὶς δυνατὲς συγκινήσεις τους, τὴν ξεσηκωμένη ἀγανάχτησή τους γιὰ τὰ ἔργα τοῦ ντόπιου φασισμοῦ, τοῦ Τούρκικου ἐπεχτατισμοῦ, καὶ τοῦ Ἀμερικάνου εἰσβολέα! Ὁ ὄγκος τῶν ποιημάτων εἶναι ὁ ἀντίχτυπος τῶν γεγονότων στὸν ψυχισμὸ τοῦ Λαοῦ μας καὶ ἀποτελεῖ τὴ συγκεντρωμένη ὀργὴ ἑνὸς Λαοῦ ποὺ, χωρὶς νὰ φταίξη σὲ τίποτα (ἂν ἐξαιρέσουμε τὴν ἀδιαφορία του μπρὸς τὸν ἀπὸ τὸ 67 ἐπερχόμενο φασισμὸ), δέχτηκε ἔτσι ἀπρο-

κλητα τόσα πολλὰ χτυπήματα, σὲ τόσο βραχὺ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ τὶς τόσες πολλὲς καὶ ποικίλες δυνάμεις τῆς ἀντίδρασης. Θἄταν καλὸ νὰ συγκεντρώνονταν τὰ πιὸ ἀξιόλογα καὶ χαρακτηριστικὰ ποιήματα σ' ἕνα τόμο, ἔτσι ὅπως συγκεντρώνεται φωτογραφικὸ καὶ κινηματογραφικὸ ὑλικό. Θἄταν καλὸ νὰ μεταφραζόταν σὲ πολλὲς γλῶσσες καὶ νὰ διαπαζόταν ἀπὸ τοὺς νέους κι ἄλλων χωρῶν. Θἄταν καλὸ γιὰ τὶς ἐπερχόμενες Ἑλληνικὲς γενιὲς ν' ἀποφεύγουν αὐτὸ ποὺ δὲν ἐπέφυγε ἡ δική μας γενιά. Θἄταν τὸ «μέγιστο μάθημα».

ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ

Αν είχαμε τουλάχιστο ένα περιστέρι
θα μπορούσαμε να στείλουμε έξω κάποιο μήνυμα
δυὸ λέξεις φτάνουν
να σπάσουν τον κλοιὸ της παράξενης τούτης σιωπής.
Αν είχαμε ένα περιστέρι
θα μάθαιναν τουλάχιστο πως τα φυλάκια δε τα
σηκώσαμε μεις, πως ξαφνικὰ
μας χτύπησαν τα ξημερώματα αποκαλώντας μας φονιάδες.
'Ομως και τα περιστέρια τα 'χουν όλα σκοτώσει την αυγὴ
με τους πρωτους πυροβολισμοὺς
και τώρα ακούμε τους ξένους ανταποκριτὲς
να γλεντοκοποὺν στην ταβέρνα δυὸ βήματα απο τα
συρματομπλέγματα
καθὼς συντάσσουν τις ανταποκρίσεις τους
χωρὶς να μας ρωτήσουν.
Μέρα νύχτα τα τηλέφωνα δουλεύουν
έξαλλες φωνὲς που δὲν καταλαβαίνουμε
ο τηλέγραφος χτυπάει παράξενες ειδήσεις απ' το σπίτι μας.
Το χειρότερο είναι
πως οι μεγάλοι δεν ακούγονται καθόλου,
ίσως συνεδριάζουν στις αψηλὲς αίθουσες πέρ' απο
τη θάλασσα
αγορεύοντας δίχως ν' ακούνε ο ένας το άλλον
πνιγμένοι στις αναφορὲς των πρεσβευτών, στις
διαμαρτυρίες
και στα καταστατικὰ που υπογράψαμε και που κανένας
δε θυμάται.
Αν είχαμε ένα περιστέρι —
Σίγουρα κάποια παρεξήγηση θα 'ναι στη μέση
απλώς γιατὶ εμεὶς δεν περιμέναμε τους βαρβάρους.

ΜΕΣΕΒΡΙΝΟΣ

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΔΕΝ ΠΕΤΟΥΝ ΤΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Στὴν Κύπρο δὲν πετοῦν τὰ περιστέρια
τὰ φόβισε ἡ καταχνιά, καμένα δάση, ξηραΐλλα
τὰ τρόμαξαν οἱ φόμβες οἱ ναπάλ
καὶ οἱ καπνοὶ ἀπὸ τὴν ἀντάρα τοῦ πολέμου.
φύγανε ὅλα νὰ κρυφθοῦν
νὰ βροῦν χλωρὸ κλαδὶ γιὰ νὰ κουρνιάσουν.

Στὴν Κύπρο δὲν πετοῦν τὰ περιστέρια
φωτιὰ καὶ πυρωμένο σίδερο
καψάλισε τὰ ὄμορφα φτερά τους
χαλάσανε σπίτια καὶ φωλιὲς
ὁ θάνατος ὁλοῦθε τὰ κυκλώνει
φεύγουν βιαστικά, κάπου ἀλλοῦ
θὰ βροῦν χλωρὸ κλαδὶ γιὰ νὰ κουρνιάσουν.

Στὴν Κύπρο δὲν πετοῦν τὰ περιστέρια
κλαῖμε ποὺ φεύγουν ἀπὸ μᾶς
παρακαλοῦμε νὰ γυρίσουν πίσω
μὰ κεῖνα φοβισμένα ἀπαντοῦν
πῶς θὲ νὰ φύγουν ἀπὸ δῶ
θὰ πᾶν ἀλλοῦ — δὲν τὰ χωράει ὁ τόπος —
νὰ βροῦν χλωρὸ κλαδὶ γιὰ νὰ κουρνιάσουν.

Στὴν Κύπρο δὲν πετοῦν τὰ περιστέρια
θέλουμε νὰ ρθοῦν. Αὔριο. Γρήγορα,
νὰ γεμίσουν οἱ οὐρανοὶ ζωὴ
ἀπ' τὰ πετάγματά τους
τὰ δάση θὰ τὰ ξαναφυτέψουμε
θὰ κτίσουμε σπιτάκια καὶ φωλιὲς
νὰ μᾶς ξαναγαπήσουν.

Στὴν Κύπρο δὲν πετοῦν τὰ περιστέρια.
Γιατί; Γιατί; Ποιοὶ φταῖνε.

'Αδάμος Εὐριπίδου

Κατωκοπιὰ 11.10.74

Είμαι νέος
χωρὶς ταυτότητα
κάηκε 15 Ιούλη '74

Δεν θέλω κανένα πιστοποιητικό.
Τίποτα!
Ούτε διαβατήριο.
Δεν προτίθεμαι να ταξιδέψω.
Είμαι σοσιαλιστὴς
κι απο τη χώρα μου
φεύγουν μόνο «ἐθνικόφρονες».

Απο συγγένειες δεν καταλαβαίνω
έχω μόνο συντρόφους.
Τα μητρώα μας;
Επικίνδυνοι για το καθεστὼς
οπλοφορούμε παράνομα
προκαλούμε διαδηλώσεις.

Στη χώρα μου
γίνονται δολοφονίες εν ψυχρὼ
η «κυβέρνηση» δηλώνει «αποτροπιασμὸ»
τα ἐγκλήματα συνεχίζονται.

***Πρέπει** να πεθάνουν*
*οι **Δώροι** Λοΐζου.*
Αδιέξοδο
Τον σκότωσαν
και δεκάδες γεννήθηκαν.
Ξεφτοὺν οι φονιάδες
είμαστε νέοι
οπαδοὶ του Δώρου
και θα νικήσουμε!

ΣΕΠΤΕΒΡΗΣ 1974 ***ΑΝΤΡΟΣ ΑΝΤΡΕΟΥ***

... ελαιας κλαδον προσφερω και προς τους
συνοικους τουρκους, αρνουμαι ομως να
προσφερω γην και υδωρ, συμβολα ταπει-
νωσεως και υποταγης...